

Løssalg kr 35,-

Slekt og Data

MEDLEMSBLAD FOR DIS-NORGE - ÅRGANG 9 - NR. 2 - 1998

Slekt og Data

Medlemsblad for DIS-Norge – Nr. 2/1998. Årgang nr. 9 – ISSN 0803-0510

FORSIDE:
«Stars and stripes for ever»
Mange av de som utvandret fra Norge ble etterhvert fullblods amerikanere. Likevel er mange «over

there» seg sine røtter bevisst og søker flittig opplysninger om det landet de stammer fra. På side 23 omtaler Kjell Helge Moe «The Scandinavian Family Album» en bok for amerikanske skandinavere, som sikkert vil fange interesse her til lands også.

REDAKTØR for denne utgave:
Jan Solberg

Redaksjonsmedarbeidere:
Jan M. Keus, Finn Holden, Alf Christophersen, Svein-Erik Bjartveit

BLADETS ADRESSE:
Postboks 29 Bryn
0611 OSLO
Epost: DISredaksjon@rootsweb.com

OPPLAG: 5200
Abonnement for bibliotek og liknende institusjoner kan tegnes for kr 100,- pr. år.

ANNONSERING:
Annonser kan tegnes ved henvendelse til Telering v/ Arvid Evanger, telefon 22 56 20 20, fax 22 56 23 90
Produksjon og trykk: GAN Grafisk AS

NESTE NUMMER
sendes ut medio september. Siste frist for levering av stoff er 15. august 98
SLEKTSKONFERANSER PÅ NETTET
no.slekt
no.slekt.etterlysning
no.slekt.programmer
soc.genealogy.nordic
soc.genealogy.australia+nz
soc.genealogy.benelux
soc.genealogy.german
soc.genealogy.french
soc.genealogy.computing
soc.genealogy.marketplace
soc.genealogy.methods
swnet.sci.genealogi

DISforum for medlemmer:
DISforum@rootsweb.com
Gå til <http://www.sn.no/disnorge/disforum.htm> for registrering.

DIS-Norge
Postboks 29 Bryn
0611 OSLO
Postgiro: 0824 07 64750
Organisasjonsnr.: 975 782 190
Epost: disnorge@online.no

Styrets medlemmer
LEDER: Jan Solberg
Kjenneveien 15 B, 1470 LØRENSKOG
Telefon 67 90 77 51 (p)
E-post: jansol@online.no

NESTLEDER: Jan M. Keus
Fagertunveien 149, 1342 JAR
Telefon: 67 14 84 75 (alp)
Telefaks: 67 14 08 40
E-post: jmk@ah.telia.no

KASSERER: Kåre Vatne
Lerstadveien 24, 6015 ÅLESUND
Telefon: 70 15 57 38
E-post: kaarev@online.no

SEKRETÆR: Stein J. Rypem
Østbyveien 21, 1920 SØRUMSAND
Telefon: 63 82 77 19
E-post: steinjr@online.no

Finn Karlén
Gjølveien 11, 7320 FANNREM
Telefon: 72 48 60 25 (p)
E-post: fikarlse@online.no

Lars Nygaaard
Gravdalsveien 12 H, 0756 OSLO
Telefon: 22 52 29 97
E-post: lars@ifi.uio.no

Ingrid Breistein Tandstad
6393 TOMREFJORD
Telefon: 71 18 25 90
E-post: mtansdsta@online.no

VARAMEDLEMMER:
Kari Nicolaisen
Fjellveien 31 A, 1678 KRÅKERØY
Telefon: 69 34 30 58
E-post: kanicola@online.no

Vidar Øverlie
Tornefjellveien 2, 4056 TANANGER
Telefon: 51 69 80 89
E-post: oeverlie@online.no

PÅ KONTORET:
Monica Jakobsen
Telefon: 22 26 66 77

DISTREFF ADRESSE:
Ole-Johan Kippenbroeck,
Donevikstien 4, 4048 HAFRSFJORD
Telefon: 51 55 30 49

Leder 3

Referat fra årsmøte
nr. 8 i DIS-Norge 4

Arbeidsprogram
for DIS-Norge 6

Røtter heller enn slektinger .. 8

Kast anetavlene
Hvor finner man da røttene? 11

Slektbok og anetavler 13

Utklippsarkivet ved UBO
– og litt mer 14

DiSofonen 15

En hjemmedåp
i gamle dager 16

NordGen 98 18

John Cunningham
alias Hans Køning 20

En mer oversiktlig layout
av etterslekt? 21

Medlemsstatistikk
– DIS-Norge 22

Nordisk immigrasjonshistorie
for amerikanere 23

Hvilken datamaskin bør jeg
velge til slektsforskning? ... 24

Etterlysninger 30

DIS-lokallag 35

DIS-arrangementer 36

LEDER

Nytt styre

På årsmøtet i mars ble det valgt et nytt styre med flere nye medlemmer og undertegnede som leder. I denne utgaven av bladet finner du en presentasjon av det nye styret og en orientering om hva vi har tenkt å fokusere på i denne styreperioden.

Foreningen vokser

Vi er blitt en stor forening med over 4000 medlemmer. Vi har vokst raskt. Det er svært få medlemmer som blir strøket fra år til år, og det er spesielt få som aktivt melder seg ut. Dette må bety at dere medlemmer i hovedsak har vært fornøyd med det dere har fått igjen for medlemskapet.

De mange nye medlemmer har vi bl.a. fått gjennom vår internett-tjeneste. Dette tilbudet har gjort foreningen mer synlig, og har skapt et nytt grunnlag for rekruttering av medlemmer. Når det åpner seg en slik lettvinnet mulighet til å melde seg inn, har vi derigjennom utvidet den mengden med personer i Norge som har slektsgranskning som hobby, og som har behov for en felles base til å utveksle informasjon og skaffe seg råd og veiledning.

Hjelp og nye ideer til nye og gamle medlemmer

Det blir viktig framover å hjelpe disse videre med sin nye og spennende hobby ved noen doser datafaglig assistanse, og kanskje i større grad hjelp til hvordan en skal gå fram for å finne ut av sin slekt gjennom bruk av allment anerkjente metoder og bruk av kilder.

De mange erfarne medlemmer vil trenge videre påfyll, og gjennom foreningen kan disse få en unik mulighet for kontakt med andre. Dessuten kan disse fungere som ressurspersoner overfor øvrige medlemmer.

På basis av de senere års virksomhet i foreningen, mener styret vi har et godt grunnlag for videre utvikling.

Medlemmenes behov, hva er det?

En utfordring vi har er å få vite mer om medlemmenes interesser og behov. Dermed kan vi bedre finjustere vårt basistilbud til nye medlemmer, samt skreddersy løsninger til de medlemmer som har vært med en stund og kanskje holdt på med slektsgranskning gjennom en lang årrekke.

En viktig oppgave for det nye styret er å gjennomføre en medlemsundersøkelse,

og vi tror det vil gjøre det vesentlig lettere å ta de riktige initiativ, utvikle basistilbudet og samtidig tilpasse foreningens virksomhet til de mer erfarne medlemmers behov.

Lokallag

Omtrent halvparten av dere er også medlemmer av lokallag. Vi tror medlemskap i et lokallag er et meget bra tilbud i tillegg til å være med i hovedforeningen. Derfor ønsker vi flere lokallag slik at alle fylker har minst ett. For å klare det, trenger vi selvfølgelig medlemmer som kan tenke seg å gjøre en ekstra innsats.

Det vi oppnår er mer kontakt medlemmene i mellom, mer læring, kort sagt, vi får mer ut av vår hobby. Til høsten vil styret fokusere på dannelsen av lokallag. Det hadde vært fint om dere som i bor i fylker uten lokallag kan begynne å tenke på saken og ta kontakt med oss sentralt på et tidlig tidspunkt.

For å komme raskt i gang, vil vi samarbeide med de eksisterende lokallag for å kunne ta del i deres erfaringer, både når det gjelder hvordan selve stiftelsen bør skje, og hva som er viktig å sette på dagsorden i den første tiden.

På internett er det lettere å nå medlemmene og i framtiden vil dette ganske sikkert bli foreningens hovedkanal for medlemskontakt.

Det er samtidig viktig å ta vare på de medlemmer som synes det er greiest å holde kontakt på «gammeldags» måte.

DISofonen

Den nye medlemsservicen, DISofonen, vil gi alle mulighet til å ringe til foreningen og ta opp stort og smått. Sjekk nærmere opplysningene om den nye tjenesten annet sted i dette bladet. Vi oppfordrer flest mulig til å ringe!

Redaksjonen trenger frivillige! Du står nå med et nytt Slegt og Data i hendene. Vi håper du blir fornøyd med innholdet. Det nye redaksjonsutvalget trenger flere medlemmer, så ta kontakt! Når flere deler på jobben, blir det også lettere å finne tid. Å trekke flere med i foreningens arbeid blir kanskje det viktigste vi må sette på dagsorden!

Vennlig hilsen
Jan Solberg

Deadline

Siste frist for inn-
sendelse av stoff
til bladet er
15. august 1998

Referat

Referat fra årsmøte

Sted: Det Norske Medicinske Selskab, Oslo

Dato: 21. mars 1998

1. Møtet åpnes

Formannen i DIS-Norge, Bjørn Nilsen åpnet årsmøtet og ønsket forsamlingen velkommen. En spesiell velkommen ble ønsket Tore Falch fra Norsk Slektshistorisk Forening. NSF var invitert som gjest ved DIS-Norges årsmøte. Videre orienterte han om prosessen vedrørende valg av utsendinger fra de forskjellige fylkene og informerte om at i de fylkene hvor det ikke var lokallag eller lokallaget ikke ønsket å holde valgmøte kom det bare fram en kandidat. Styret valgte derfor å anse disse kandidatene som valgt ved akklamasjon.

Fra Hedmark, Telemark og Finnmark meldte det seg ingen kandidater og medlemmer fra disse fylkene var derfor uten representasjon på årsmøtet. Lokallaget i Nord-Trøndelag glemte ved en inkurie å velge kandidat, og var derfor heller ikke dekket med en representant.

Følgende var valgt som utsendinger til årsmøtet:

Kari Nicolaisen, Østfold, 1 stemme, valgt ved akklamasjon
Otto Jørgensen, Akershus, 3 stemmer, valgt på valgmøte
Bjørn Marthinsen, Oslo, 3 stemmer, valgt på valgmøte
Kjell Helge Moe, Opland, 1 stemme, valgt ved akklamasjon
Victor Fjellmann, Buskerud, 1 stemme, valgt ved akklamasjon
Morten Kjellesvig, Vestfold, 1 stemme, valgt på valgmøte
Jan E. Braaten, Aust-Agder, 1 stemme, valgt på valgmøte
Holger Zachariassen, Vest-Agder, 1 stemme, valgt på valgmøte

Runar Østbøe, Rogaland, 2 stemmer, valgt ved akklamasjon
Andreas Johannessen, Hordaland, 2 stemmer, valgt på valgmøte
Halvard Johan Bolstad, Sogn og Fjordane, 1 stemme, valgt ved akklamasjon
Aud Valderhaug, Møre og Romsdal, 2 stemmer, valgt på valgmøte
Finn Guttvik, Sør-Trøndelag, 2 stemmer, valgt på valgmøte
Viggo Eide, Nordland, 2 stemmer, valgt på valgmøte
Edgar Myrlund, Troms, 1 stemme, valgt ved akklamasjon

Bjørn Marthinsen fra Oslo hadde meldt sykdomsforfall og hadde overlatt sine fullmakter til Otto Jørgensen fra Akershus, slik vedtektene gir adgang til. Tilsammen var 24 stemmer representert på årsmøtet.

Bjørn Nilsen foreslo at andre medlemmer i foreningen som var til stede skulle ha tale- og forslagsrett.

Vedtak:

Bjørn Nilsens forslag ble enstemmig vedtatt.

2. Valg av årsmøtets tillitsmenn

Bjørn Nilsen foreslo at Sjur Madsen velges som møteleder og Finn Karlsen velges som referent. Disse underskriver protokollen. Til tellekorps ble Eirik Nord og Ole Bjørn Darrud foreslått. Disse ble enstemmig valgt.

3. Godkjenning av innkalling og dagsorden

Innkallingen var postlagt som A-post ved Ås postkontor 3. mars. Det var ellers ingen kommentarer og innkallingen ble så enstemmig godkjent.

Møtelederen etterlyste et punkt på dagsorden om fastsettelse av medlemskontingent og overføring til lokallag og varslet at dette ville bli tatt opp under aktuelt punkt på dagsorden.

Enstemmig vedtak:

Dagsorden godkjent.

4. Styrets beretning og revidert regnskap

Enstemmig vedtak:

Styrets beretning godkjennes.

Møteleder redegjorde for hovedpunktene i regnskapet og refererte fra revisjonberetningen som vedlegges regnskapet.

En del spørsmål fra delegatene ble besvart.

Enstemmig vedtak:

Regnskapet godkjennes.

Møteleder gjorde oppmerksom på at dette vedtaket innebærer at det ikke er gjort endringer i satser for kontingent fra medlemmene og overføringer til lokallagene.

5. Budsjett for 1998

Det ble opplyst at kontingentinntektene i budsjettet var basert på et forventet medlemstall på 4.400. Bjørn Nilsen redegjorde for at medlemstallet dagen før årsmøtet var 4.367.

Møteleder og Jan Solberg orienterte om styrets forslag til budsjett for 1998.

Enstemmig vedtak:

Styrets forslag til budsjett for 1998 godkjennes.

nr. 8 i DIS-Norge

6. Innkomne forslag

Møteleder redegjorde for at det, som nevnt og inntatt i innkallingen, foreligger 3 forslag under dette punktet:

- A Forslag fra DIS-Hordaland vedrørende kandidater til styret
- B Forslag fra styret om samme sak
- C Forslag fra styret til vedtektsendring.

Møteleder foreslo at forslag A og B i første stemmeomgang ble satt opp mot hverandre. Deretter stemmes over om det seirende forslaget fra første omgang skulle vedtas. Forslag C behandles særskilt.

Enstemmige vedtak:

Ved alternativ avstemming mellom forslag A og B, ble forslag B (styrets forslag) enstemmig vedtatt. Deretter ble forslag B enstemmig vedtatt. Forslag C ble enstemmig vedtatt

7. Valg

Valgkomiteens formann, Per Henrik Bache ledet valget og orienterte om de foreslåtte kandidater.

Valgene ga følgende resultat:

Som leder for 1 år ble Jan Solberg valgt ved akklamasjon

Som styremedlemmer for 2 år ble Kåre Vaksvik, Lars Nygaard og Jan M. Keus valgt ved akklamasjon. Som varamedlemmer for 1 år ble i rekkefølge følgende valgt ved akklamasjon: Vidar Øverlie, Ingrid B. Tandstad, Kari Nicolaisen. Som valgkomite ble Alf Christophersen, Sjur Madsen og Ole-Johan Kippenbroeck valgt ved akklamasjon.

8. Årsmøtet avsluttes

Tore Falch fra NSF takket for invitasjonen og hilste fra sin forening og så fram til fortsatt hyggelig samarbeid mellom NSF og DIS-Norge.

Den nyvalgte lederen, Jan Solberg, takket for tilliten. Deretter takket han avgående leder Bjørn Nilsen (bildet) for en meget stor innsats i styret gjennom 6 år og overrakte ham DIS-Norges utmerkelse, DIS-bjørnen. Bjørn Nilsen ble også tildelt DIS-Norges høyeste utmerkelse, Hedersbevis.

Bjørn Nilsen overrakte så på vegne av det avgående styret DIS-bjørnen til Ole-Johan Kippenbroeck for stort arbeid med foreningens slektsdatabase DIS-treff, og til Per Henrik Bache for stort arbeid gjennom mange år som leder av valgkomiteen. Bjørn Nilsen overrakte blomster til alle styremedlemmene og takket for samarbeidet. Sjur Madsen fikk blomster og takk for at han ville påta seg møteledelsen. Møtet avsluttet kl 15.10.

Sjur Madsen
møteleder

Finn Karlsen
referent

Slektsforskning i Frankrike?

Jeg fanget opp en melding på Internett om muligheter for annonsering av korte etterlysninger i franskspråklige områder. Dette betyr at man helst snakker og skriver fransk på dette forum, men engelsk har etterhvert også blitt akseptert og praktisert i fransktalende områder.

Adressene:

Annuaire Généalogique Internet:
<http://www.chez.com/agi/>
Petites Annonces Généalogiques:
<http://GEchanges.hypemart.net/>
Recherches Généalogiques en France:
<http://Heudre.hypemart.net/>

Jeg kan eventuelt hjelpe med fransken.

JanM

Arbeidsprogram for DIS-Norge

v/Jan Solberg

Det nye styret i DIS-Norge har i den første tiden valgt å arbeide med å utvikle et arbeidsprogram for 1-3 år framover. DIS har vært i sterkt vekst og krever planmessig arbeid videre, slik at foreningens samlede ressurser og kompetanse kan bli utnyttet best mulig til medlemmenes beste. En meget viktig forutsetning for videre framgang vil være at vi kan trekke flere av medlemmene aktivt med i de arbeidsoppgavene som ønskes utført. Styret vil søke å etablere særskilte aktivitetsgrupper på viktige områder.

Vi vil også arbeide med å få medlemmer utenfor styret med i de forskjellige aktivitetsgruppene, slik at arbeidsmengden kan spres på flere og det kan skapes større miljøer for videre utvikling av foreningen.

Styret legger vekt på å øke tilbudet innenfor foreningens primære formål, nemlig slekts- og datafaglig bistand til flest mulig av medlemmene.

I det følgende vil vi gi en kort presentasjon av de viktigste aktivitetene som pr i dag inngår i arbeidsprogrammet. Når arbeidet med programmet er kommet noe lenger, vil styret komme tilbake med en mer detaljert presentasjon i Slekt og Data.

Bedre kunnskap om medlemmene

Styret vil nå prioritere arbeidet med en *medlemsundersøkelse* for å få en bedre oversikt over hva forskjellige «typer» medlemmer ønsker, og har behov for. Det vil bli viktig å få kartlagt fordelingen mellom medlemmer som ønsker spesiell veiledning innenfor slektsfaglige emner og medlemmer som trenger mer bistand innenfor det datafaglige, f.eks i bruk av Internett og dataprogrammer for slektsregistrering eller kilderegistrering. Vi regner med at en slik undersøkelse kan gjennomføres ved å ta kontakt med et representativt utvalg av medlemmene pr telefon, slik at undersøkelsen som sådan ikke blir for ressurskrevende.

Slekt og Data

Slekt og Data er hovedbindeleddet mellom foreningen og medlemmene. Styret legger derfor stor vekt på videreutviklingen av bladet. Vi legger fortsatt opp til 4 utgivelser i året.

Det bør trekkes inn flere personer i arbeidet med Slekt og Data for skape variasjon og for å kunne spre arbeidsbyrden. Redaksjonsutvalget for bladet vil derfor bli utvidet med flere medlemmer, og det arbeides aktivt med ytterligere forbedringer av innholdet. Andelen av stoff i bladet av generell interesse, varig verdi og høy faglig kvalitet, vil søkes økt.

I forhold til det store medlemstallet i foreningen er stofftilgangen for liten. Derfor vil det framover bli mer «oppsøkende journalistikk» overfor medlemmene for å få inn mer og enda bedre stoff. Det foregår også mye bra blad-arbeid i lokallagene, og en vil forsøke å koordinere Slekt og Data bedre med denne aktiviteten for å kunne forbedre innholdet og trekke veksler på de samlede «journalistiske» ressurser i foreningen.

Stadig flere medlemmer på Internett

Internett er i sterkt økende grad blitt bindeleddet medlemmene imellom, mellom medlemmene og foreningen, og en kanal for forbindelser videre ut til andre miljøer både nasjonalt og internasjonalt. Våre web-sider er blant de mest besøkte, og aktiviteten på internett-konferansene («no.slekt» osv) og mail-listene («DISforum» osv) er sterkt økende. Mange nye medlemmer blir registrert via internett. I framtiden må vi regne med at størsteparten av alle medlemmer i foreningen vil ha internett-tilknytning. Da vil denne kanalen bli et hovedbindeledd med – og mellom medlemmene.

For å kunne møte denne utviklingen, må vi forsøke å være i forkant og bygge opp våre internett-

tilbud gradvis (mer innhold, flere nyheter og oppdateringer, bedre linker, flere søkbare databaser, m.v.). Den gruppen som arbeider med internett-tilbudet vårt, vil måtte bli utvidet. Vi har en god del medlemmer med kompetanse på dette feltet, og det vil være en prioritert oppgave å trekke flere av disse med på denne spennende utviklingen.

Database for medlemmenes slektsdata

DIStreff er et tilbud til alle medlemmer om å få sendt inn sine slektsdata til en felles database. Der vil ens egne data bli sammenlignet med innsendte data fra andre medlemmer for å se om det er flere som arbeider med de samme slekter og personer. Alle dataene er i tillegg lagt ut på internett, slik at en kan søke direkte i databasen etter bestemte navn.

Denne tjenesten er blitt utviklet over mange år, men det er enda bare et mindre antall medlemmer som har sendt inn sine data. Styret ønsker å bidra til en vesentlig økning av dette antallet.

Tilrettelegging og innlegging av innsendte data i databasen er en krevende oppgave for foreningen, og det vil bli arbeidet videre med automatisering av dette arbeidet og andre forenklinger av tilbudet.

Slektsprogram

Evalueringsprogram har foregått i forskjellige former så lenge foreningen har eksistert. Det forrige styret nedsatte en egen gruppe for å oppdatere evalueringene og arbeide videre med evalueringskriteriene. Målet er å kunne hjelpe medlemmene til å foreta bedre valg av program til hjelp i sin slektsgranskning.

De innledende vurderingene fra gruppen ble publisert i forrige nummer av *Slekt og Data*, og resultatene er lagt ut på våre hjemmesider. Dette er en krevende oppgave som også skaper en del debatt om kriteriene og hva som er det «beste» programmet. Styret vil søke å videreføre dette arbeidet, særlig med vekt på veiledning til helt ferske slektsgranskere.

Tilbud til nye slektsgranskere

Et spesielt tilbud til nye slektsgranskere har vært *Startpakken*. Denne pakken inneholder mye interessant stoff for dem som er helt nye på området, og hensikten er at de gjennom pakken skal kunne komme raskere og mer smertefritt i gang.

Styret vil opprettholde dette tilbudet og forsøke i størst mulig grad å holde innholdet i pakken oppdatert. Startpakken kan i årene framover kanskje også innta nye former, for eksempel ved å inkludere en CD-rom.

Økende interesse for kilderegistrering

Kilderegistrering er et meget interessant og nyttig tiltak for å gjøre mer kildemateriale lettere tilgjengelig. Det pågår for tiden mye arbeid for å skrive av kirkebøker og folketellinger ved hjelp av dataprogram. Slik overføring til maskinlesbar form er en forutsetning for å kunne gjøre materialet tilgjengelig for andre på en effektiv og moderne måte, for eksempel via søkbare databaser på internett. Styret vil nå arbeide mer systematisk med dette. Tanken er at medlemmer og lokallag kan hjelpes til å registrere kilder på en faglig forsvarlig måte.

Samarbeid med andre foreninger
DIS-Norge har gjennom flere år

vært engasjert i samarbeid med andre organisasjoner i Norge og i Norden. Dette arbeidet vil styret videreføre med sikte på å utvikle nye tilbud til medlemmene, og for at vi skal kunne komme til orde med våre synspunkter.

Samarbeidet med Norsk Slekthistorisk Forening har utviklet seg positivt i de senere år, og vi vil arbeide videre med å finne fruktbare samarbeidsprosjekter. Det kan også være aktuelt å samarbeide på det administrative området.

DIS-Norge er medlem av Kulturvernets Fellesorganisasjon (KORG), som er et talerør mot offentlige myndigheter og en fin arena for kontakt med andre kulturorganisasjoner i Norge. Det nordiske samarbeidet vil fortsette.

Administrasjon og medlemservice

Den administrative belastning er stor i vår forening med over 4000 medlemmer, og det kreves løpende justering og effektivisering av rutinene.

På det administrative området er vi i ferd med å legge om vårt *medlemsregister*. Dette registeret er et fundament for foreningens arbeid, og registeret brukes i en rekke sammenhenger.

Styret vil innføre en *medlemservice* over telefon til faste tider i uken. Styret har også bestemt seg for å arbeide aktivt for å få etablert *lokallag* i de fylker hvor vi ikke har lag i dag. Styret vil trekke veksler på de erfaringer lokallagene har ved etablering og drift.

Røtter

Røtter heller enn slektninger

v/ Finn Holden

Tore Vigerust tenner nytt liv i en debatt jeg startet i Slegt og Data nr.1/96 og viderefører den på et prinsipielt plan. Vigerust og jeg er helt uenige på ett viktig punkt, men han har ikke drøftet utgangspunktet for mitt avvikende syn. Min uerbødige påstand er at hver og en av oss er medlem av flere slekter, etterkommer av mange stamfedre og -mødre. Fins det da ikke noen annen alternativ mulighet for en slektsforsker enn å forske på samtlige etterkommere etter en bestemt utvalgt stamfar og sløyfe andre? Andre punkter tror jeg vi er mer enige om ut fra den fine artikkelen i Norsk Slekthistorisk Tidsskrift, bind XXXV, hefte III.

Medaljer

Etter å ha lest Vigerust spurte jeg en historiker hvilken stamfar han ville ta utgangspunkt i hvis han skulle skrive en etterslektshistorie. Svaret var entydig: Han som har flest medaljer på brystet. Slektsforskning har hatt – jeg understreker har hatt, dagens situasjon vet jeg lite om – et snobbet preg. Hyllene med slekthistorier i Norsk Slekthistorisk Forenings bibliotek vitner om det. Det er viktig for meg å ikke utelate noen av de slektene jeg stammer fra, og å få kjennskap til noe mer om anene mine enn fødsels- og dødsår.

1. La meg være helt konkret. Jeg har i bokhyllen «Stamtavle over Hans Olsen Aasens etterkommere», et imponerende arbeid fra 1901, fra før dataprogrammenes tid. Det er et leksikon over etterkommere med navn, fødsels-, ekteskaps- og dødsdatoer og sjelden noen annen omtale av personene. Som hovedfagshistoriker fra Universitetet er

jeg sannsynligvis mer interessert i historie enn folk flest. Men bortsett fra omtalen av stamfaren, mannen som oppdaget kobbermalmen på Rørosvidda, gav boka meg svært lite. Det er ikke en bok man kan lese i og få vite noe av f.eks. kulturhistorisk eller sosialhistorisk interesse. Som nybegynt slekthistoriker kunne jeg ha gjort et livsverk av å oppdatere stamtavlen med å utfylle med senere slektsledd. Mange slekthistorikere ville sikkert ha gjort det. Men det fristet meg ikke.

Jeg stammer også fra Christian Holden, en fattig bureiser som i 1777 underskrev en bygselskontrakt om nyridding i en allmenning i distriktet Holden i Ålen, i dag i Holtålen herred i Sør-Trøndelag. Min farmor fra Aasenslekten og min farfar fra Holdenslekten giftet seg. Et valg av etterslektstavle for den ene av slektene ville altså ha utelukket alle anene fra den andre. En rekke andre slekter ville også ha ligget i mørke ved et slikt valg av én slekt med dens etterkommere. Jeg har hverken tid eller overskudd til å skrive mange slekthistorier.

Formålet

Hva er formålet med slekthistorie utover en fortegnelse over personer man er i slekt med? Gjennom Holdenslekten får jeg også et innblikk i bureiserens og småbruke-rens liv på Ålen, gjennom Aasenslekten får jeg vite noe om

gruvearbeidernes liv. Ålen og Røros opplevde Gyldenløvefeiden 1675-79 på forskjellig måte, trening på Engan skanse (der en stamfar var bonde) i Ålen og brenning av Røros bergstad (der andre stamfedre bodde). Dette kommer med i anehistorien.

Gjennom offentlige skifter for flere slekter kan jeg studere de materielle kårene i forskjellige grupper i samfunnet. Yrkene har jeg ofte fra kirkeboka. Generelle historieverk og spesialverk kan gi videre opplysninger – f.eks. hvor mye tjente en hyttesmed, hvor langt strakk lønnen, hvorfor hadde gruvearbeiderne gård i byen, seter utenfor og relativt lang ferie, hvordan var arbeidsvilkårene, hvordan var boligene, hva hadde de av tøy, redskap og møbler? Mange av slektene har bodd i samme samfunn i flere hundre år; gjennom de tradisjonelle slektskilder og annen litteratur får jeg kjennskap både til slekten og livsvilkårene deres.

Gjennom RHD, Registrering av

Historiske Data, over døpte (1727-1766) og begravede på Røros (1727-1747) kan jeg lett finne ut, gjennom mine aner, antall barn i familiene, prosentdelen av barna som vokste opp, levealder osv. Noen av mine aner ble over 70 år, hvor vanlig var det? Tallene viser f.eks at dødeligheten var svært stor på Røros i årene rundt 1740, også blant anene. Jeg kan gå til historikeren, Ole Jørgen Benedictow, (Veier til vår tid I) og finne forklaringer og ta dette med i anehistorien.

Gjennom å forske på anene til min far, alle de slektene min farfar og farmor kom fra, kan jeg prøve å få fram både disse personenes kår og det samfunn mine besteforeldre levde i hele sitt liv, og forfedrene deres gjennom et par hundre år. Hvilke kår hadde gruvearbeideren, skrivestueholderen, privatpostbudet, tømmerkjøeren, kølbrenneren, småbrukeren, kjøpmannen? Velger jeg ut én slekt med etterkommerne i vårt århundre, mister jeg dette perspektivet og denne bredden.

Både min farmors og min morfars slekter har levd i århundrer i samme lille, stasjonære samfunn,

henholdsvis Røros og Drangedal i Telemark. Gjennom rettsprotokoller, pantebøker, medisinalrapporter osv. pluss kirkebøkene osv. om anene får jeg, hvis jeg er dyktig nok og heldig nok, både kunnskap om anene og om deres samfunn. Si ikke at dette er «amatørmessig» og «fullstendig på viddene» bare fordi det ikke er tradisjonell slektsforskning. Det er fortsatt slektshistorie, forskningsenhetene er aner behandlet både faglig forsvarlig og kontrollerbart.

Jeg gjentar, dette blir ikke en bedre slektsforskning enn den tradisjonelle, men det må være en like legitim måte å forske på.

Amatørkirurgi

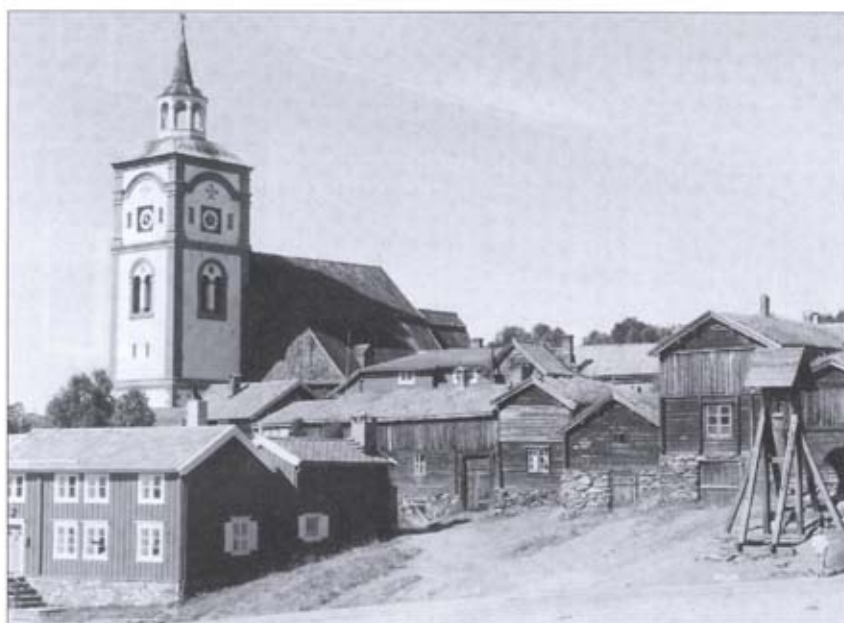
Reaksjonen på min første artikkel viser at jeg hadde angrepet en helig ku eller trampet i klaveret, og at noen ønsket å ta mannen og ikke ballen («nybegynnere kunne finne på å tro» at jeg mente noe annet enn det jeg hadde skrevet, «begrepsforvirring», «farlig nær det muntlige», «uriktigheter» S&D 4/96). En historikervenn sa at jeg hadde provosert slektsforskningen

rabbiniere som forvalter den ene og hele sannhet, en annen at jeg hadde støtt på slektsforskeres revir.

Vigerust snakker om amatør som «utøver et vitenskapsfag amatør-messig, for ikke å si på en måte som er fullstendig på viddene». Med universitetsbakgrunn i faget og med flere års erfaring med skriving av lærebøker i faget og av lokalhistorie føler jeg meg ikke akkurat truffet. Uttrykket «amatørkirurgi» passer knapt så godt. Jeg måtte snarere være en allmennpraktiserende lege som foretar noen operasjoner.

Problemer med stoffutvalg og kritikk av primær- og sekundærkilder har jeg arbeidet med lenge før jeg begynte med slektsforskning. Kvaliteten, resultatet avhenger av metoden, seriøsiteten i arbeidet, nytenkning med hensyn til å finne kilder og utvalg av kilder, og hele tiden en mest mulig faglig kritikk av kildene. Det er ikke valget av én slekt som forgrener seg eller av grener av flere slekter som slutter formelle forbindelser, som avgjør kvaliteten.

Tore Vigerust og jeg var på samme seminar på Lokalhistorisk Institutt og hørte en av våre fremste lokalhistorikere tale svært nedlatende om slektshistorie. Jeg har hørt tilsvarende reaksjoner fra andre historikere. En årsak er sikkert utvalget av slekter som tidligere ble

forsket på. En annen årsak er forholdet til kildegranskning, en tredje vektleggingen av datoer framfor substans. Mer om dette senere.

2. På Røros (les et hvilket som helst bygdesamfunn i Norge i århundrer) var det ett trossamfunn og én kirke. Alle ble døpt, konfirmert og begravet i samme kirke i nokså klar tidsavstand fra fødsel og død. Det må da være faglig forsvarlig å sløyfe dåpsdato, konfirmasjon og begravelsesdato og -sted. Belegg fra kirkeboka kan man gi uten å nevne både fødsels- og dåpsdato og kirke. Alder og eventuell dødsårsak og «liigprædiken» kan man nevne uten å ta med både døds- og begravelsesdato. Jeg underslår ikke viktig informasjon, men i all seriøs forskning kan både gjøre et utvalg fra kildene og samtidig gi mulighet for etterprøving.

Konfirmasjon har jeg bare nevnt i to grupper tilfelle, der kirkeboka mangler opplysning om dåp, og der presten har kommentert konfirmanten: «maadeligt», «godt» osv. Listen over fadderne kan imidlertid ofte gi god informasjon hvis man har tilstrekkelig kunnskap om samfunnet til å kunne «plassere» fadderne.

Jeg tror at en rekke av de personene jeg har lest om i historielitteraturen, har eksistert selv om historikeren ikke har oppgitt noen fødsels-, dåps-, konfirmasjons-, døds- eller begravelsesdato på dem. Men «verdien av enhver liten opplysning er enorm i slektsforskning. Den kan være avgjørende.» (S&D

4/96, 2. sp.) Her har universitetshistorikere noe å lære!

Hvis de vil! Professor i historie ved Universitetet i Oslo, Kåre Lunden, skriver imidlertid: «Historie er eit fag som konkretiserar. Ofte vert historikaren åtvåra mot «opp-hoping av detaljar». Åtvinga har jamnast god grunn. Oftast bør det ikkje vere meir konkret stoff enn det som trengst for å illustrere eller belegge tanken.» (Formidling av historie, Tapir 1987, s. 30)

Reaksjonen på dette utspillet om utvalg av kilder ut fra strengt faglige premisser, viste tilfelle at dette var en hellig ku.

Kritikk

Det er helt OK med hard og saklig kritikk. Men to ting hadde jeg vanskelig med å svelge i debatten forrige gang: at i slektsforskning, motsatt annen forskning, skal man være forsiktig med å antyde nye veier å gå (forlede nybegynnere som leser meg galt), og at kildekritikk vil si ren avskrift av kildene («at kildene man benytter, skrives av fullstendig», S&D, 4/96, 2.sp.).

Tore Vigerust tar ikke opp det aller viktigste formålet med mitt første innlegg: Hvordan lage en slektshistorie eller anehistorie som er faglig forsvarlig og samtidig interessant for andre i familien og kanskje noen flere? Mine forslag var og er: 1) stoff om personer og levevilkår utover de tørre datoer og årstall, dvs. mer vekt på substans enn på antall personer; 2) dernest sammenheng

mellom generasjonene slik at leseren kan følge en slektsgren noenlunde lett gjennom flere ætteledd, og 3) til sist, at anehistorie som slektshistorie og som all annen historie, skal kunne skrives fra en fortid og til en nåtid. Det var frustrasjonen over en utskrift som brøt med de to siste essensielle kravene, som forårsaket mitt første brev.

For meg er dette formidlingsaspektet viktig. Det er kanskje ikke slik for andre. Det får jeg bare ta til etterretning. Vigerust innleder med å skrive at slektshistorie er en vitenskapsgren. En vitenskap trenger hele tiden debatt og nytenkning. En slik debatt om forskningen har jeg savnet siden jeg begynte med slektsforskning. Derfor forsøkte jeg å starte den. Men en debatt krever lytting og åpenhet for nye tanker.

Tidsbilder fra middelalderen

i forrige utgave var laget av Ole Kjølheth.

Vi beklager at dette var falt ut.

Kast anetavlene Hvor finner man da røttene?

Ikke gjør som Vigerust sier

v/Trygve Stoltenberg

Tore Vigerust har i Slegt og Data nr. 1/98 en artikkel hvor han hevder at man skal kaste anetavlene til fordel for utarbeidelse av slektstavler. Jeg måtte lese to ganger for å forstå og tro det jeg leste. Hvordan kan en så dyktig og kjent faglig slektsforsker komme på slike kjetterske tanker? Det er uforståelig!

Vigerust er fagmann og profesjonell forsker. Dette kan forklare noe av hans tankegang, men det synes som om han fullstendig har glemt hvorfor de aller, aller fleste går i gang med en arbeidskrevende, men interessant hobby. Jeg tar neppe munnen for full når jeg hevder at samtlige hobbyforskere (granskere/samlere) begynner med dette av et enkelt og greit ønske – å finne sine røtter. Og vi er mange. Det finnes ikke noe eksakt tall, men Vigerust vil sannsynligvis få problemer med å motsi meg når jeg hevder at nær 99 % av «forskerne» er slike hobbygranskere som leter etter sine røtter. Hvordan systematiserer man sine røtter uten å sette opp en anetavle?

De fleste av oss er stolte og glade når vi finner fram til en slik tavle. Vi viser den frem til venner og bekjente, ikke minst innen familiekretsen. Noen av oss forventer kanskje litt skryt – medisin og inspirasjon for å kunne gå videre. Etter en tid har man muligens så mange personer bakover at det er mulig å sette opp en tavle med f.eks. seks generasjoner, for å kunne henge denne på veggen. Den kan være en pryd, den gir oss glede hver gang vi passerer og den gir oss muligens grunn til ettertanke for å vurdere våre forfedres og vår egen situasjon. Man får muligens lyst til å gå videre.

Denne interesse og glede synes det som om Vigerust vil ta fra oss. Han oppfordrer oss til å kaste det meste av vår fortid. Ønsker han ikke konkurranse på markedet? Ønsker han ikke «den store uvitende hop» som selv leter etter sine forfedre, som

systematiserer hva de finner, for deretter å henge deres navn på veggen? Det er mulig at slike tavler ikke er vitenskapelig stuerene, og noe de «vikelige forskerne (uth. av meg) blandt slektshistorikerene har holdt seg borte fra». I så fall, er de «virkelige forskerne» da på befolkningens – brukernes – side?

Jeg kan være enig med Vigerust i at det er noe misvisende for oss amatører å kalle oss slektsforskere. Noen bruker betegnelsen slektsgransker, det er muligens noe mer dekkende. Har vi noe bedre ord? Jeg har imidlertid aldri forstått Vigerust slik at han ønsker oss av banen.

Jeg er selvsagt ikke uenig med Vigerust i ønskeligheten av å sette opp slektstavler. Men skal det gå på bekostning av anetavler? Kanskje vi ikke bare skal overlate dette til «fagforskeren», vi kan kanskje også gjøre noe selv. Jeg er selv i gang med et forsøk på å sette opp en etterslektstavle med utgangspunkt i en person født om lag i 1600. Utgangspunktet fant jeg ved først å sette opp anetavlen! Dette arbeidet er interessant, men jeg hadde flere utgangspunkt – blant røttene – å velge mellom. Hvorfor og hvordan kan han påstå at en bestemt av de mange forfedre er den eneste rette å sette opp en tavle for? Jeg valgte – og det vil muligens mange gjøre – å følge på farsiden rett bakover for da å snu og gå tilbake til vår egen tid. Det ville heller ikke ha vært galt å starte med en annen gren, dersom denne person så ut til å være mer interessant, eller om det viste seg at man på den måten fikk vise omverdenen at man

stammet fra en adelig – eller kanskje kongelig – slekt? Dette under forutsetning at det kan bevises/sannsynliggjøres.

Blir man interessert i en slik etter-slektstavle vil man selvsagt først forsøke å finne ut om noen har utført dette arbeid tidligere – om det er publisert noe sted. Om så ikke er tilfelle vil man benytte seg bl. a. av tidligere arbeider (granskninger) utført av fagforskere og hobbygranskere, slektstavler som viser inngifte og anetavler som viser deler av slekten.

I mitt arbeid med oppsett av anetavler for mine egne røtter, min kones røtter, min nevøs røtter og deler av hans samboers røtter har jeg nå omlag 12. 000 navn i mitt dataprogram, noen få tilbake til før 1500 tallet. Med dette er jeg i stand til å kunne skrive ut noen fragmenter av noen slektstavler etter Vigerusts ønsker, de er ikke komplette og de er heller ikke etterprøvet. I dette arbeid finner jeg det lite hensiktsmessig kritisk å kontrollere de oppgaver fagfolkene – og amatørerne – tidligere har lagt

fram, men retter selvsagt opp åpenbare feil (som oftest skrive- og trykkfeil) som oppdages.

Vigerust gjør et nummer av at noen må forske i de enkelte slekter som har dødd ut, men likevel har en rettmessig plass i historien. Dette har han rett i, men jeg vil påstå at mange av disse også vil komme fram i arbeidet med å sette opp anetavler. Det er forfedrene-røttene vi leter etter, og vi vil underveis finne noen av de slektene som er utdødd, selv om etterslekten mangler. De er viktige elementer i fortiden. Jeg forutsetter at man ikke bare finner den helt rette linje, men også noterer seg deres søsken – og kanskje også hvem søsknene giftet seg med. Gjør man det vil man ofte finne uventede linjer og interessante oppdagelser i slektenes gang og flere linjer (f eks. gjennom både mann og hustru) tilbake til de samme forfedre. Det er neppe nødvendig å finne en rett nedadstigende linje på mannssiden for å kunne hevde at slekten ikke er utdødd. Jeg går med sikkerhet ut fra at Vigerust ikke mener at slekten er dødd ut fordi man ikke finner den rene guttelinje.

Slekten er ikke død ved at en datter gifter seg og barna derfor får et annet annet navn. Som kjent er mødrene mye sikrere slektsledd enn fedrene.

Til alle dere som leter etter røttene – etter forfedrene- sier jeg med omskriving av en kjent sang: «Ikke gjør som Vigerust sier», men fortsett med deres hobby og deres granskninger med tanke på anetavler. Personene Ole og Anna er ikke mer i slekt med deg om du finner han/henne i en etterslektstavle enn om du finner dem i en anetavle.

Unnlatt heller ikke å offentliggjøre det dere finner. Det er mange som vil være interessert i dette (både i nåtid og ettertid), og vil hjelpe andre på søking. Min første tanke og oppfordring vil være -send et eksemplar som gave til biblioteket i Norsk Slekthistorisk Forening, Postboks 59 Sentrum, 0101 OSLO. (Besøksadresse – mandag og torsdag Akersgt. 7, Oslo.) Lokale bibliotek og (slekts-) historielag vil sikkert også være takknemlige mottakere.

Slektsbok & anetavler

v/Arild Kompelien

Et slags svar og en oppfordring til Holden og Vigerust i håp om at folk med gode ideer kan komme fram med sine synspunkter.

I tidligere numre av Slegt og Data har Finn Holden og Tore Vigerust kritiske og provoserende tanker rundt slektsbøker og anetavler.

Umiddelbart er jeg enig i mye av det de sier, men ettertanken sier meg at vi bør kanskje ha større toleranse? Slektsgransking må vel kunne drives på mange nivåer, og utifra forskjellige utgangspunkter – uten at noen er mer høyverdige enn andre. Selv har jeg stor glede av å vite navnene på forfedrene, og mener det må være en legitim interesse.

Holden nevner problemet med utskrifter – mangelen på sammenheng. Jeg er enig i dette og føler det som et problem. I det daglige arbeidet har jeg god nytte av slektsbok-utskrift – generasjonsvis etter en anetavlemodell. For meg personlig gir dette god oversikt i arbeidet, men jeg ser klart at for andre kan det det ikke være så fristende å lese.

Den nevnte sammenheng og forståelse blir liten. Mye av stoffet blir som et skjelett av navn og datoer, og for mange aners vedkommende blir det mangel på livsskjebner og levekår, som Holden mener bør være det viktigste. Men problemet er jo at for mange aners vedkommende vet en bare navnet og noen ca-datoer. Da blir det det vanskelig å få noen livsskjebner ut av det. Det man skriver bør det også være hold i, og ikke idyllisering av stolte, staute forfedre (de blir lett framstilt slik). Derfor vil jeg forsvare skjelettet til fordel for fantasivås.

Men siden Vigerust og Holden tydeligvis har tanker om hvordan ting bør gjøres, tror jeg flere med

meg ville sette pris på om de kunne gå nærmere inn på hvordan de mener stoffet bør presenteres. Og siden dette bladet dreier seg om slekt og data, kunne det være interessant om de kunne komme med tanker/ønsker om hvordan slektsbokutskriftene burde være i de programmene vi bruker. Jeg synes dette er den viktigste sida ved slektsprogrammene, det er sluttresultatet som til syvende og sist bør avgjøre programvalget. Innlegging av data går greit med alle programmer så snart en blir kjent med dem, og likedan klarer alle å holde styr på personene i databasen.

Er enig med Vigerust når han sier at amatørerne ikke kan gå fri for kritikk, men det gjelder jo alle – også faghistorikere. Kan også være enig i hans kritikk av anetavler, men det er ikke til å komme bort fra at de gir en form for oversikt mange av oss setter pris på. Og da ser jeg ikke så mye galt i dem. Vi bør vise storsinn.

Dette gir meg assosiasjoner til et annet område der mange av oss er for lite kritiske. Nettopp det at flere og flere driver med «slegt og data» har ei skremmende side. Vi skriver av opplysninger fra andre – uten å sjekke etterpå. Slik blir feilaktige opplysninger spredd utover. Det er folk blant oss som ikke har sett i ei kirkebok! Dette er langt alvorligere enn å lage anetavler.

Til slutt – fint om Holden, Vigerust eller andre føler seg kallet til å skrive en artikkel om hvordan slektsbokutskriftene etter deres mening bør være.

Utklippetsarkivet ved UBO –

v/Ole Kjøseth

*Per Stian Bjørnø Kjendal
skrev i «Slekt og Data» nr 1,
1998 om «Hvordan finne
slektninger idag», og ga en
rekke gode tips for en av de
vanskeligere oppgavene vi
slektsinteresserte står
overfor – det å spore
nære slektninger.*

*Tillat meg noen utfyllende
bemerkninger om
Universitetsbibliotekets
Personhistoriske arkiver som
han presist og korrekt
omtaler under overskriften
«Aviser» i sin artikkel.*

Først vil jeg gi referanse til Anne Hasund Langballes innlegg i GENEALOGEN, medlemsbladet for Norsk Slektshistorisk Forening, nr 1/96, side 8, der hun presenterer «Det Personhistoriske arkiv med personregister og andre biografiske registre» ved UB i Oslo.

Tenk dere, her har de sittet, ofte eldre mennesker, i mer enn 60 år, og klippet ut avisomtaler av mennesker fra det ganske land uten hensyn til rang eller stand, og skrevet ut nærmere 1/2 million navnekort som fyller hele 259 katalogskuffer. Disse er ordnet alfabetisk på etter- og fornavn og vanligvis fødselsdato, slik at du kan gå inn på et navn du søker og der finne direkte referanse til det eller de steder «din ane» er nevnt i norske aviser frem til 1984.

Utklipp fra et stort antall norske aviser er nitid klebet inn i 2 102 bind a 100 til 250 sider, og med avisens navn og utgivelsesdato – fra Flekkefjordposten til Nordlandsposten, fra Hedmark Arbeiderblad til Bergens

Annonsetidende – en mengde kjente og idag ukjente aviser fra det ganske land.

I forhallen i 2. etasje ved UB finner du navne-registrene, der du kan notere referanse til det bind og den side «din» person er omtalt, for så å rusle via lesesalen ned i underetasjen, og i ro og mak slå opp og lese hva som er skrevet om vedkommende, og – til tross for at mange av de tidligste bindene er i en dårlig forfatning – ta kopier for en beskjeden sum.

Og hva inneholder så dette unike arkiv?

Første bind starter i 1919 med klipp fra Aftenposten, Bergens Tidende, Nationen, Nidaros og Stavanger aftenblad samt Tidens Tegn og suppleres de første årene frem til 1926, med utklipp fra mange andre aviser. I disse første ca 280 bindene vil du finne et variert utvalg av artikler av samfunnshistorisk interesse, også fra aviser tilbake til 1890-årene, som eksempelvis: «Valdres i folkevandringstiden», «Gamle juleskikker i Rana», «Om det musikalske liv i Ringsaker i den siste menneskealder», «Dølen og jutulen», «Omkring Olavsbrønnen», en hel serie om «Foregangsmenn og Rydningsmenn for halvannet Aarhundre siden», «Nekreologer fra 1890-aarene» osv.

Artiklene kommer i tilfeldig rekkefølge, men også fra denne perioden er det lagt inn søkbare referanser i navne-registeret.

Fra 1927 og frem til siste utklipp datert april 1984, er disse konsentrert om navngitte personer, nekrologer, jubileums-omtaler, besøk av emigranter, ordens-tildelinger, utnevnelser, og andre personhistoriske begivenheter, ofte med fyldig omtale av den enkelte persons livsbakgrunn.

Naturlig nok er det mest stoff om

og litt mer

«kjente» personer, men den «jevne» mann er også meget vel representert og du kan finne opplysninger knyttet til navn, fødsels- evt. dødsår, yrke og bosted – et unikt materiale som er lett tilgjengelig gjennom det omfattende navnerregisteret. Dog bør nevnes et håndskrevet notat påført registeret i februar 1988: «Kan ikke stole på katalogen de siste 10 -15 år. Klipping ble forsøkt gjeninnført for 5 år siden, men opphørte raskt. Man vil imidlertid finne «noe nytt» fra den tiden, men altså intet fra nyere tid».

Universitetsbiblioteket har også to andre biografiske registre som viser til «Norsk memoarlitteratur» frem til 1940, ved direktør

Sommerfeldt og fra 1940 til 1971 ved førstebibliotekar Bernhardt. Registrene rommer anslagsvis 50 000 personnavn og refererer fra navn, og om mulig leveår og yrke, til omtaler i memoarlitteratur utgitt frem til 1971.

Dertil finnes også et register over såkalte «Samlinger» i det Personhistoriske arkivet. Dette er omlag 1000 referanser til ættebøker, ættelister for gårder, slektbøker, uteksaminerte studenter mm, bl a «Tjenestemenn i Postverket», «Rock'n roll stjerner», «10 000 etterkommere etter Nils Michelsen, f. 1657», «Den norske hærs offiserer 1642 – 1814» – og mangt annet – dessverre bare katalogblad i tilfeldig rekkefølge.

Hva så med alle dere som ikke kan besøke UB i Oslo?

Vel, det er gjennomført et prøveprosjekt og målet er å få registrene ut på Internet og å få det Personhistoriske Arkivet mikrofilmet (ca 1 000 filmkort) for offentlig bruk. Videreføringen er, av busjettmessige årsaker, foreløpig innstilt, så mitt beste råd er å skrive dine spørsmål til Universitetsbiblioteket, 0242 Oslo, eller sende meg en mail, til «okjolset@online.no». Til slutt er det verd å vite at, når UB flytter til Blindern mot jul 1998, vil registrene forbli i bygningen på Solli plass. Da overtas den av Nasjonalbiblioteket, avdeling Oslo, som beholder både arkivet, memoarlitteraturen og registrene.

Bedre medlemservice –

v/Jan Solberg

DIS-Norge vokser meget raskt og henvendelser fra medlemmene øker både om administrative og faglige spørsmål. Til nå har vi ikke hatt mulighet for å tilby medlemmene kontakt over telefon. En har derfor vært henvist til å skrive til foreningen eller (i økende grad) ta kontakt via mail på internett. Nå har styret bestemt å etablere en ny medlemservice – DISofonen.

disofonen

DISofonen etableres i første omgang som et pilotprosjekt med telefonvakt hver onsdag fra kl 18 til 21 og hver lørdag fra kl. 14 til 17. Telefonløsningen ivaretas basert på et roterende prinsipp mellom de tillitsvalgte i styret, og i samarbeid med DIS-Oslo/Akershus.

Forespørsler om selve medlemskapet, adresseendringer, Slekt & Data, startpakken og internettilbudet er eksempler på spørsmål som på denne måten lett og raskt kan formidles og besvares.

Dersom det blir tid og krefter til overs, vil vi også forsøke å formidle slekt- og datafaglige

spørsmål videre til aktuelle ressurspersoner, eller for eksempel legge spørsmålene ut i dertil egnede konferanser på internett.

Sett i lyset av at DISofonen i første omgang er et pilotprosjekt, kan det på sikt bli aktuelt å utvide tilbudet alt etter responsen som følger når vi lanserer den nye medlemservice fra og med onsdag 5. august 1998.

Notér i din almanakk:
Tlf. 22 26 66 77 onsdager 18-21 og lørdager 14-17 fra 1.august 1998.

hjemmedåp

En hjemmedåp

v/Leo Storm Juliussen

Barnedødeligheten var meget stor i gamle dager. Selv en vanlig halsbetennelse (infeksjon) kunne være dødbringende for et lite barn. Men verst var jo epidemiene som herjet fra tid til annen. Inntil 1810-12, da koppevaksinen ble lovbestemt, var det koppe-epidemiene som tok mange barns og voksnes liv.

Den verste var Kolera-epidemien, som raste her i distriktet i 1832-33. Kirkebøkenes døds-protokoller forteller sitt dystre budskap om dette, der en kan se side etter side med navn og alder på små barn, som er blitt begravet. Noen levde bare noen timer, andre få dager eller uker. Dette er dystert og tankevekkende lesning, når en tenker over det «arsenal» av penicillin og antibiotika legene rår over i vår tid.

Det skulle gå over hundre år før slik medisin ble oppfunnet og tatt i bruk. I frykt for at barnet kunne dø før det ble båret til dåp i kirken, var hjemmedåp svært vanlig. Det var heller ikke så lett å få budsendt prest eller klokker til å komme hjem i en hast, øde og uveisomt som det var i landdistriktene. For de fleste var det lang vei til kirke, særlig vanskelig var det vinterstid.

Hjemmedåp var en høytidelig handling, og det ble etter beste evne pyntet nesten som til helg, med hvite stivede duker og med brennende stearinlys, salmebok eller bibel på bordet, i et forsøk på å få en slags kirkelig ramme om dåpshandlingen. Slekt og noen nabogjester, samt fire eller fem faddere og den som forrettet hjemmedåpen, var tilstede. Det var et ufravikelig krav at vedkommende som hjemmedøpte måtte være en kristen og gudfryktig person «som skulle være kjent udi sin Bibel og Catekisme.» Etter at det var trygt å ta ut barnet til dåp i kirken, skulle det så snart som mulig bæres dit for å få stadfestet dåpen med kirkens velsignelse.

Hjemmedåp ble også feiret som barsel og er avledet av ordet barsøl. I begravelser het det jo gravøl, som betyr at gjestene fikk matservering

med både øl og dram. Dessuten var det vanlig – fortalte min bestemor – at de hadde med seg barselgrøt, som var rømmegrøt eller risengrynsgrøt. Det var også vanlig å ta med gaver der de hadde råd til det.

I tilfellet jeg skal fortelle om, foregikk dåpen på en husmannsplass, så det var nok en enkel, men likevel høytidelig handling. Jeg beskriver hjemmedåpen slik bestemor fortalte om den. Hun hadde igjen hørt det av sin mormor, den døptes 14 år eldre storesøster Anne Helene Engebretsdatter (født 1824, og altså min tippoldemor).

Dåpen fant sted på husmannsplassen «Myra» under Nysted på nordre Veum i Glemmen, den 8. juli 1838, altså for 160 år siden. Og den som ble hjemmedøpt var iflg. Glemmige Kirkebog: Drengbarnet Hans Hendrich Engebretsen, født 12. april 1838, søn af Husmand Engebret Hansen og Hustru Maren Kristine Hansdatter, under nordre Veum.

Før barnet kunne døpes måtte vaske- og dåpsvann hentes, og det var ikke hvor som helst dette kunne skje. Bestemor fortalte at en kone hadde gått et godt stykke inn i skogen og hentet nordrennende vann fra en bekk. Ifølge gammel tradisjon var det kun nordrennende vann som kunne brukes til dette. Da kona hadde fylt bøtta, tok hun opp av stakken sin et stålestykke, som hun slapp ned i vannet. Deretter tok hun frem et rent linlede, som hun omhyggelig dekket over vannet. Deretter knyttet hun hodetørklet sitt og skjøv det frem over ansiktet, slik at hun bare kunne se rett frem og ikke til sidene. Dette gjorde hun fordi den onde makt ikke skulle se hennes sideblikk, for ifølge gammel tradi-

i gamle dager

sjon, kom den alltid inn fra siden. Kona ga seg da på vei til husmannstua med det dyrebare vannet.

Ikke langt unna måtte hun forbi en gammel utløe, som ikke lenger var i bruk. Folk sa det hadde forgått nifse ting der. Kona var derfor engstelig, men hun prøvde å la være å tenke på slikt, med tanke på det som nå foresto. Hun gikk rett forbi og stirret rett frem. Men hun hadde ikke mer enn passert løa før hun med ett hørte at det smeller hardt i bordveggen, nesten som spark fra en hestsko. Hun ble redd og gikk det hun maktet frem til husmannstua. Hun kom inn anpusten og stengte døren omhyggelig etter seg. Så ble noe oppvarmet vaskevann slått for seg i en balje, mens dåpsvann ble helt opp i et vaskevannsfat eller en stor bolle. Barnet ble da vasket og iført rent tøy; revet som det het i gamle dager. Veslegutten Hans Hendrich var nå klar til å døpes, og foreldre, faddere og barna var samlet rundt ham, sammen med de innbudte. Det var fem faddere, tre menn og to kvinner, hvorav den ene var hans mor, Maren Kristine.

Den som skulle forette hjemmedåpen, leste så et stykke fra Bibelen, sannsynligvis beretningen der Jesus ber om at de små barn skulle komme til ham. Så ble en salme sunget. Deretter gikk de tre mannlige faddere (Even, Hans og Jørgen) bort til grua og tok hver sin tyrifakkell og tente dem i ilden. De tre fadderne gikk så bort til de forsamlende og sto med hevede fakler rundt dem, en for «I Faderens», en for «I Sønnens» og en for «I Den Helliges» navn. Dette skulle de si høyt, mens de gikk tre ganger rundt dåpsbarnet. Deretter gjorde de korstes tegn med faklene, samtidig som hjemmedøperen gjorde korsets

tegn på barnets panne og bryst. Deretter leste de alle «Fadervår». Like etter tok barnets mor og sydde fast en sølvspenne på klærne over barnets bryst. Sølvspennen måtte overhodet ikke tas av før barnet ble båret til kirken. Da barnets vaskevann ble båret ut, måtte det slås ut så nær huset som mulig, og ikke mot nord og i mørket. Dåpsvannet ble visstnok tatt vare på og brukt til legemlige helbredelser. Vi ser jo en klar symbolikk her: Ordet, korset, vannet, ilden og stålet som skulle beskytte den hjemmedøpte mot onde makter og gi det Guds beskyttelse med liv og helse. En annen viktig ting var at barnet overhodet ikke måtte være alene i rommet på noe tidspunkt i det første døgnet.

Som dåpsskikk hadde nok hjemmedåpen sine røtter i middelalderen, og den var naturligvis akseptert av de geistlige myndigheter. Den var også vanlig nesten inn i vårt eget århundre med hensyn til bruk av symboler.

Bestemor fortalte meg at da hennes første barn Jens (min onkel, som var født 1908) skulle døpes, var hans besteforeldre Jens og Maren Emilie S. Hauge kommet hjem til oss for å reise til kirken. De skulle være faddere ved dåpen. Dåpen foregikk på bedehuset Elim, som fungerte som interimskirke etter som Rolsvøy kirke ble innviet først senere på året.

Maren Emilie spurte bestemor om hun hadde husket på å henge på Jens et sølvsmykke før dåpen. Det hadde hun nemlig gjort da hennes datter, det vil si min bestemor, ble døpt i Tune kirke i 1899. Bestemor svarte nei, og at hun ikke trodde på slikt. Maren svarte da: «Ja, ja, se til du at når du ikke følger mitt råd, kan det komme noe vodnt over ongen!»

Oldemor Marens spådom slo ikke til. Onkel Jens døde gammel og mett av dage i en alder av 84 år.

En kan vel kanskje i vår opplyste tid trekke noe på smilebåndet av dette med overtro. Men vi må huske på at disse gamle tradisjoner og skikker var med på å samle og binde familie, slekt og venner sammen i et felleskap, i sorg og i glede. Det gamle ordtaket «En gammel vane er vond å vende» har hatt sin gyldighet i århundrer av tid.

NordGen 98

– en opplevelse i Stockholms skjærgård!

NordGen 98
*er den første nordiske
slektsforsker-konferansen
på lenge, og arrangørene
håper på et stort antall
deltakere fra alle de
nordiske landene.*

Slektsforsker!

Du er velkommen til
NordGen 98
3-4.oktober 1998

NordGen 98 har som tema
**«Släktforskning
i Norden – då, nu
och i framtiden»**

- NordGen 98 arrangeres på Vår Gård i Saltsjöbaden, bare en kort togreise (stasjonen er rett utenfor Vår Gård) fra Stockholm – Europas Kulturhovedstad 1998. Det er motorveg nesten helt frem og godt med parkeringsmuligheter. Togreisen fra Stockholm tar ca. 25 minutter og koster 28 SEK.
- NordGen 98 er en todagers konferanse og ved å delta her vil du få en stor opplevelse, samt treffe mange nordiske forskere og eksperter på en gang. Prisen er 2500 SEK, hvilket inkluderer losji i enkeltrom, mat og kaffe under hele konferansen, lørdagens festmiddag, samt konferanse-dokumentasjon.
- Du som ordner med ditt eget bosted betaler 1500 SEK (kaffe, 2 lunsj, middag & dokumentasjon).
- Du som bare vil komme enten lørdag eller søndag betaler 500 SEK (2 kaffe, ingen lunsj, ingen dokumentasjon)
- NordGen 98 kommer også til å gi muligheter til selv å prøve og få gode råd om hvordan man skal lage sin egen slektsbok, i form av en WorkShop med «Föreningen för Datorhjälp i Släktforskningen (DIS Sverige)». I samband med dette stiller Genealogiska Föreningen ut eksempler fra sin rikholdige samling av slektsbøker.
- Svensk Arkivinformation i Ramsele (SVAR) medvirker også med informasjon om sin rikholdige virksomhet, og om Nettverk for nordiske røtter
- NordGen 98 er en konferanse arrangert av Sveriges Släktforskarförbund, Föreningen för Datorhjälp i Släktforskningen, StorStockholms Genealogiska Förening och Genealogiska Föreningen. Våre nordiske samarbeidspartnere er Genealogiska Samfundet i Finland, Datateknik för släktforskning r.f., Samfundet för Dansk genealogi og Personalhistorie, Sammenslutningen af Slægtshistoriske Foreninger, DIS Danmark, Norsk Slekthistorisk Forening og DIS Norge.
- Under Kulturhovedstadsåret er Stockholm med omegn fylt av en mengde spennende hendelser innenfor alle kulturområder.
- Hovedkategoriene er musikk, film, opera/dans/teater, barn, forelesninger, kunst, historie og mat.
- Vi kan jo også nevne det nyåpnede Moderna Museet, en severdighet og spennende bygning – for ikke å snakke om alt innholdet!
- Det finnes også en månedskatalog over alt som planlegges, og man kan besøke www.stockhol.se for å finne mer!

Østfold Bilruter AS

Rimeligste reisemåte til Stockholm er med ekspressbus fra Oslo Bussterminal. Denne har tre avganger pr døgn, bl.a. en kl 23.00 med ankomst Stockholm kl 07.00. De to andre avg. er kl. 0900 og 1400. Pris kr 270,- hver vei.

Reisen tar 8 timer. Stopp i Karlstad ca 15 minutter. Toilett og kaffe om bord. Ingen plassreservasjon påkrevet. Ankomst Stockholm City Terminal v/Central Station.

Retur avgang: kl 0700, kl 0900 og kl 1400.

Idet bladet går i trykken blir det klart at arrangementet er avlyst pga. for få påmeldte.

Forelesninger

Lørdag

Den Nordiska Dagen

Erik Norberg, Sverige

SVAR, Sverige

Hans Worsøe, Danmark

Jyrki Paaskoski, Finland

Tore Vigerust, Norge

Thord Bylund, Sverige

Harald Runblom, Sverige

*Debatt med Alf Christophersen
som innleder*

Björn Johansson, Sverige

Släktforskning i Norden, innledningsanförande

Att forske på mikrokort (Introduktion til en interessant utställning)

Släktforskning i Danmark

Släktforskning i Finland

Släktforskning i Norge

Släktforskning i Sverige

Flyttningsvägar i Norden

Sarvskild genealogi og data bas for Norden-flyttar

Om gode fæktbøker (introduktion til en interessant utställning)

Søndag

Forskning, framtid og arkiv

Ola Holst, Norge

Birgit Løgstrup, Danmark

Erik Kann, Danmark

Tobias Gedde-Dahl, Norge

Debatt med Leif Methner, Finland

Olof Cronberg, Sverige

Släktforskning är kulturhistoria

Kontakt mellan arkiv och användare

Genealogi i tiden. Om genealogisk utforskning av ärftliga ögonsjukdomar

Den nya historien – vad det genetiska arvet berättar

Etik i forskningen

Släktforskningens framtid

Bindende påmelding SNAREST MULIG.

- ☐ Ja, jeg vil være med på hele konferansen, pris **2500 SEK**
- ☐ Ja, jeg vil være med på hele konferansen, men bor på annet sted, og betaler **1500 SEK**
- ☐ Ja, jeg kommer på lørdag, og betaler **500 SEK**
- ☐ Ja, jeg kommer på søndag, og betaler **500 SEK**

Navn: _____

Adresse: _____

Telefon: _____ Underskrift: _____

Sendes til: NordGen 98, c/o DIS-Norge, Jan M. Keus, Fagertunveien 149, 1342 Jar, E-post: jmk@ah.telia.no

John Cunningham alias Hans Køning

v/ Ole Kjøseth

Fra tid til annen dukker det opp spørsmål om denne skotske adelsmannen hvis «utenom-ægteskabelige datter», Christiane ble gift med en fogd i Finnmark, senere rådmann i Bergen, dansken Hans Jensen Ørbech og som derved ble stamfar til en hel rekke slekter i Norge.

Kort fortalt ble John Cunningham, på anbefaling til Kong Christian IV «bestillet for 300 Riksdaler, at lade sig bruge til Lands og til Vands», i 1603, og deltok i en rekke omtalte tokt som skibshøvedsmann og senere skipper, ombord i danske orlogsfartøy i tidsrommet frem til 1919. Den mest oppsiktsvekkende bedriften, var den gang han ledet en dansk ekspedisjon i 1605, med det formål å finne tilbake til Grønland – en reise

som er beskrevet i flere tilgjengelige kilder.

I 1619 «forlenedes han med Finmarkens og Vardøhus Len, hvilket han havde i 32 Aar» til han som gammel mann «befaledes at udlevere Lenet til Jørgen Fris» og reiste tilbake til Danmark der han døde og ble gravlagt.

Skriftene om ham er mange, men jeg har valgt ut noen som gir et bilde av hans levnet og som kan anbefales – med videre kilde-referanser.

Kong Kristian den Fjerde og hans Mænd på Bremerholm av Hans Daniel Lind, Optrykk Kbh. 1974.

Det norske Cunningham-våpnet, Hans A.K.T. Cappelen, Heraldisk Tidsskrift nr 26, Oktober 1972.

«Kong Hans» og hans dramatiske løpebane, Ole Kjøseth, Slekt og Data, nr 4, 1996

Opdagelsesreiser til Grønland 1473-1806, Meddelelser om Grønland, Bd 55 Nr 1, Louis Bobe's Indledning til Diplomatarium Groenlandicum, Kbh 1936.

Grønlands Historie, Bind I, Indtil 1700, Finn Glad, 2. oplag, Kbh 1978.

Grønlands Historiske Mindesmærker udgivne af Det Kongelige Nordiske Oldskriftselskab, Tredje bind, Kbh 1845.

Memoirer og Breve udgivne af Julius Clausen og P.Fr. Rist, Bind 1: «Islændingen Jon Olafssons oplevelser som Bøsseskytte under Christian IV.» Kbh 1905.

PS. Sitter noen inne med mer viten om hans tid som Lensherre på Vardøhus, er nok mange slektsgranskere interessert.

Slekts- og Lokalhistorisk Dag

Skien, 6. juni 1998

I strålende sol ble årets Slekts- og Lokalhistorisk Dag gjennomført i Ibsenhuset i Skien, i arrangement av Grenland Ættehistorielag, Norsk Slekstshistorisk Forening og DIS-Norge. Et 200-tall ivrige besøkende var innom i tiden mellom kl 1000–1800 for å se og høre. Og for å prate.

Vedlagt bildet viser Vidar Holum (til høyre) i full aksjon på DIS-Norges stand. Interessen for vårt budskap var stor. Vi ble utsolgt av for både Startpakken og demodisketter og måtte etter hvert ta imot bestillinger for ettersendelse. Hele 8 nye medlemmer tegnet seg.

Svein Skahjem innledet foredragene med å snakke om familieforskning og betydningen

av å være en kunnskaps-overfører til de neste generasjoner. Fatter ikke dine etterkommere poenget med å ha viten om sine aner, har man feilet som slektsforsker, mente han.

Deretter fortalte statsarkivar Stoa om statsarkivet på Kongsberg og kildene man kan finne der. Han tok utgangspunkt i en bestemt person og forsøkte å følge ham fra dåp til begravelse i forskjellige kilder.

Tore Vigerust ledet et diskusjonsmøte om byslekter og bykultur, et møte som fylte hele salen med interesserte tilhørere, proppfulle av spørsmål. Temaet burde nok anspre en god del til

å forsøke å beskrive byslekter også andre steder i landet.

Alf Christophersen holdt deretter et foredrag om bruk av datamaskinen i slektsforskning og kommunikasjon mellom slektsforskere og ledet deretter et diskusjonsmøte om Halvard Gråtøpp, en diskusjon som samlet mange tilhørere og sprengte alle tidsplaner.

JanM

Medlemsstatistikk – DIS-Norge

Runar Østebø – Stavanger

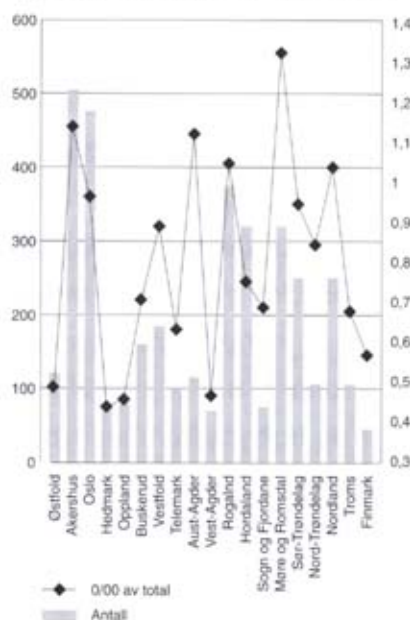
Basert på medlemsmatrikkelen i DIS-Norge pr. 15.11.97 og folketallet i hver kommune i 1997 angir figuren nedenfor fylkesfordeling av DIS-Norges medlemmer, samt andelen medlemmer av fylket totalt uttrykt i o/oo. Akershus (503), Oslo (477) og Rogaland (380) var de fylkene som hadde flest DIS-medlemmer. Dersom vi måler medlemstettheten (antall medlemmer pr. innbygger i fylket, uttrykt i o/oo), vil Møre og Romsdal, Akershus og Aust-Agder fremtre øverst. Medlemstettheten varierer fra 0.46 o/oo til 1.32 o/oo dersom vi ser på alle lokallag; dette tilsvarer et DIS-medlem blant henholdsvis hver 755. eller 2165. innbygger i fylket. I gjennomsnitt på

landsbasis vil det si at hver 1175. innbygger er DIS-medlem.

Vi merker oss forøvrig at fylkene som mangler lokal-lag, dvs. Østfold, Hedmark, Oppland, Buskerud, Telemark, Sogn og Fjordane, Troms og Finnmark utgjør 20% av den totale medlemsmassen. Det bør tilsi godt grunnlag for å danne lokallag i noen av disse fylkene. 74 av DIS-Norges 3816 medlemmer, dvs. 2% var bosatt i utlandet.

87% av DIS-medlemmene har gitt opplysninger om antall års erfaring med PC/MAC-bruk og slektsforskning. En gjennomsnittsberegning viser at det gjennomsnittlige DIS-medlem har 8 års erfaring med PC/MAC og 6 års erfaring med slektsforskning.

DIS-Norge. Fylkesfordeling

DIS-Norge medlemmer (pr. 15.11.97)

På kontoret

På innsiden av bladet står det med små bokstaver

PÅ KONTORET:
Monica Jakobsen

Har dere noen gang tenkt over hvem denne Monica er?

Jeg gjorde det.

Og spurte henne om ikke hun kunne fortelle litt om seg selv. Et bilde av henne ville jeg også ha, men det kom ikke på tale, sa hun. Så da må vi lesere av Slekt og Data nøye oss med ord.

Monica Th Jakobsen er model 57. Dette må bety årstall, tror jeg. Ikke størrelsen på kjoler. Det kan jeg forsikre dere om. Et bilde hadde kunnet bevise min påstand. Hun sier at hun er gift og har 2 barn (6 og 8 år) og bor kun 10 minutter fra DIS-kontoret. Dette er veldig bra for oss,

fordi da kan Monica lett utnytte ledige stunder til å ta en økt på kontoret.

«Jeg begynte i DIS-Norge februar 1995», forteller Monica. Det var i denne mørke og fuktige kjeller på Manglerud at DIS-Norge hadde sitt første «ekte» kontor. Kontor og lager forresten...

Senere ble det bare lager der, fordi vi flyttet opp til 1. etasje og ble der i 2 år til vi måtte ut og finne nye lokaler. «I 1997 flyttet vi til lyse og fine kontorer på Bryn Senter» fortsetter Monica, som til daglig steller med registrering av nye medlemmer, kontroll på innbetalinger av medlemskontingent og ekspedering av post.

«Når skal du bli slektsforsker, Monica?» spurte jeg.
«Snart» svarte hun.

Følg med i fortsettelsen.
JanM

Dear Ancestor

Your tombstone stands among the rest;
neglected and alone.
The name and date are chiseled out
on polished, marble stone.

It reaches out to all who care
It is too late to mourn.
You did not know that I exist.
You died and I was born.

Yet each of us are cells of you,
in flesh, in blood, in bone.
Our blood contracts and beats a pulse.
Entirely not our own.

Dear Ancestor, the place you filled
one hundred years ago.
spreads out among the ones you left,
who would have loved you so.

I wonder if you lived and loved
I wonder if you knew
that someday I would find this spot
and come to visit you.

Ukjent forfatter

En mer oversiktlig layout av etterslekt?

*Anvendelse på en gren av Herstad-slekten,
samt etterkommere etter Hans Olsen fra Sjursøya i Oslo.*

v/Erik Storm Olsen

*Jeg er en novise når det
gjelder data, men det lille jeg
kan har jeg stor glede av.
Jeg tilhører de to foran
nevnte slekter, Herstad på
morsiden og Hans Olsen på
farsiden. Den siste
innbefatter bl.a forlegger
og bokhandler Olaf Norli.*

Det sies så mye om muligheter til å hente opplysninger i databaser, bl.a. via internett. Jeg har vel stort sett vært en snylter. Jeg skaffet meg i sin tid PAF, Mormonernes slektsprogram. Med dette i PC'en tok jeg for meg Herstadboka og la inn folket som hørte til min interesse-sfære. Jeg fant ut etter hvert at dette opplegg ikke egnert seg til å vekke den store interesse hos andre, siden presentasjonsmulighetene ikke var helt gode. For å holde systematikken i orden er et dataprogram unikt. Men det ble mange løsark, og var dårlig tilgjengelig for ikke-datafolk. Jeg bestemte meg for å lage et oppsett innenfor A3-format. Jeg benyttet tekstbehandling med skrifttype Times New Roman størrelse 8 og blekkskriver. Dette gir en god lesbar skrift som ikke tar mer plass enn nødvendig. Jeg benyttet stående to-spalters A-4 format, en generasjon pr spalte. Jeg grupperte alle barn i en familie sekvensielt etter fødselsdato. Opplysningene som ble lagt inn var fullt navn, fødselsår, dødsår og yrke. Så bak på samme linje – i samme kolonne – gm (gift med) med tilsvarende data på ektefelle. Der hvor ekteskapet resulterer i barn, får ektefellen en strek under sitt navn som leder til gruppen av barn i neste kolonne. Ved hjelp av klippe- og lime-prosess får jeg inn 6 kolonner på et A3-format. I den første kolonne, (venstre), blir flere av de eldste generasjonene samlet med strekinfo som viser slektens gang. Høyden på kolonnen begrenser selvfølgelig hvor stor vidde av slekten som kan tas med. Men min bestefar (1865-1925) hadde 13 barn med to hustruer, jeg har fått plass til alle avleggere frem til i dag. På et A3-ark vil det være praktisk mulig å få

med 650-700 navn. Dette gir en meget interessant oversikt. Det er lett å følge slektenes gang, men oppsettet krever en del arbeid. Sist sommer hadde familien et kusine/fetter-treff. Alderen på deltakerne hadde et snitt på vel 60 år. Dette gjaldt Herstad-etterkommere. Treffet ga muligheter til innsamling av data vedrørende nye individer som ikke sto i Herstad-boka. Et hefte vil bli utgitt til deltakerne.

Slekt etter Hans Olsen, Sjursøya, hadde stevne 20. juni 1992. Her ble resultatet en meget bra bok med bilder og en mengde opplysninger. Med denne bok som bakgrunn har jeg utarbeidet et tilsvarende oppsett som nevnt foran. Jeg har også vært på Riksarkivet og snust litt, samt i Oslo Byarkiv, dette siden mange av personene kommer fra Oslo-regionen. Jeg kan ikke så meget om data, men uten hadde ikke dette vært mulig. Jeg benytter meg også av E-mail til kommunikasjon, bl.a. med slekt i USA.

Jeg sendte inn mitt Herstad-oppsett til Herstadgruppen. Jeg fikk en hyggelig telefon fra Alf Christophersen som kunne informere meg om telefonnummer til en kusine i North Carolina som vi hadde mistet kontakt med for 30-40 år siden. Hun var strålende glad for å få gjenopprettet forbindelsen. Julebrev med informasjon er allerede klargjort fra min side. Alf kunne fortelle at det ikke blir en ny Herstadbok umiddelbart, men at en CD-ROM med endel billedstoff sammen med persondata er underveis. Jeg ser frem til denne utgivelse. Jeg er nær 68 år, men håper jeg får med meg dette.

Nordisk immigrasjonshistorie

for amerikanere

Bokomtale av:
Hoobler, Dorothy og Thomas.
The Scandinavian
American Family Album

New York,
Oxford University Press, 1997.
127 sider.

Ordet «Scandinavian» i boka må oppfattes svært vidt, for her oppfatter det både Norge, Danmark, Sverige, Finland og Island.

Boka er oppdelt i kapitler om landene emigrantene dro fra, reisen over havet, det nye landet, etablering i USA med å skaffe jobb og skape røtter. Boka gir en mengde utdrag av brev og personlige beretninger, og dessuten mange gode sort-hvitt fotografier. Bakerst er det et tidsskjema for emigrasjonen fra de nordiske landene til USA, en kort litteraturliste over bøker utgitt i USA, og et navne- og emneregister.

Vel 50 norske innvandrere er nevnt i boka, og disse finner en i registret. 11, 5 mill. amerikanere regner seg som etterkommere fra de fem nordiske landene. Norske innvandrere bosatte seg særlig i tre stater: Wisconsin, Minnesota og Nord-Dakota.

Forfatterne har laget en serie på 10 bøker, «American Family Albums», som tar for seg innvandrere til USA fra forskjellige deler av verden. Serien er skrevet

for barn og ungdom, men det kan være en grei innføring for voksne også. Skandinaverne – som de noe feilaktig kalles i titlen – er behandlet i ett av bindene i serien. Det finnes andre feil i boka også. Det står f.eks. at alle skandinaviske (les nordiske) land har tradisjon med å sette opp maistang.

Det står ingen adresser til arkiver med navn på etterkommere av norske innvandrere, dersom noen slektsgranskere skulle lure på det. Heller ikke står det hvordan man skal gå fram for å finne etterkommere.

Boka ser ut til å være beregnet på et amerikansk publikum, som vil vite noe om de nordiske innvandrerne og landene de kom fra, og dessuten hvordan den første tiden i det nye landet var. Layouten i boka er oversiktlig, og det er mange gode bilder og interessante opplysninger i margteksten. Det er gitt ut flere bøker i Norge som er grundigere når det gjelder innvandringen til USA fra vårt land.

Kjell Helge Moe

Hvilken datamaskin bør jeg

av Birger Wathne

Aller først: Dersom du blir skremt av forkortelser og faguttrykk, bla til slutten av artikkelen og finn ordlisten. Der skal jeg prøve å forklare de faguttrykk jeg bruker i artikkelen.

Skal jeg kjøpe PC eller Apple (Macintosh)?

Dette er ikke et helt enkelt valg. Når folk stiller meg dette spørsmålet, pleier jeg å spørre hva de bruker på jobben. Ønsker du å gjøre kontorarbeid hjemme bør du velge det samme som du har på jobben. Generelt kan man si at Mac vil være enklere å komme i gang med for nye brukere, men det er vanlige PC'er som helt klart dominerer markedet. De fleste slektsprogram finnes bare for PC, det samme gjelder for det meste av internett-programvare. På sikt håper jeg at flere programmer vil bli utviklet i Java, et programmiljø som lar samme program kjøre på nesten enhver type maskin. Dersom du ikke har sterke grunner for å velge Mac vil jeg altså si at du bør velge en vanlig PC. Apple (produsenten av Macintosh) er ute i et økonomisk utføre for tiden. Bare tiden vil vise om de klarer å rydde opp. Resten av denne artikkelen fokuserer derfor på vanlige PC'er.

Prossessor

Skal man kjøpe PC i dag finnes det vel ikke noen leverandører i Norge som vil selge noe eldre enn en Pentium prosessor. Det finnes i dag 3 forskjellige familier av Pentium-prosessorer på markedet: Pentium, Pentium Pro og Pentium II. I tillegg fås de med eller uten MMX. Hva betyr så dette? Pentium er den første generasjonen. Så kom Pentium Pro og nå i det siste Pentium II.

Ytelsen blir stadig bedre for hver ny generasjon, selv om de nyere prosessorene ikke er så gode på gamle såkalt 16-bits windows programmer. MMX angir at prosessoren har et utvidet instruksjonssett som øker ytelsen for grafikk og multimedia. Dette vil komme godt med dersom du etterhvert begynner med scanning og behandling av bilder for slektsbasen din. Klokkehastigheten angis f.eks. som 133 MHz eller 266 MHz. Dette angir hvor raskt prosessoren jobber. Men en Pentium Pro vil også gjøre mer arbeid (altså være raskere) enn en Pentium selv på samme klokkehastighet, i hvert fall dersom du kjører et moderne 32-bit program. Så var det dette med hvor rask prosessor du egentlig trenger. Skal du kjøpe en ny maskin bør du nok ha minimum en 133 eller 166 MHz prosessor. Men selv med en så rask maskin har jeg blitt fortalt at et tungt program som The Master Genealogist kan føles litt tregt. Mindre omfattende slektsprogrammer vil ikke ha noen problemer med å kjøre på en hvilken som helst maskin basert på en Pentium-prosessor. Fremtidens slektsprogrammer vil ha stadig større støtte for multimedia-innhold. F.eks. vil bilder, filmklipp, lydopptak og annet kunne legges inn. Presentasjonsprogrammer for slike slektsdata vil nødvendigvis kreve litt prosessorkraft, men ikke minst vil de kreve et godt skjermkort og lydkort. Mer om dette senere.

Minne

Jeg vil anbefale at enhver ny maskin må kjøpes med minimum 32 MB RAM. Dette skulle være mer enn nok til de fleste formål med dagens programvare. All erfaring tilsier at nok minne er viktigere for ytelsen når man kjører Windows enn en rask prosessor.

Og minne er såpass rimelig for tiden at man godt kan spandere 32 MB med en gang. 64 MB er heller ikke noen ulempe...

Buss

De fleste nye maskiner tilbyr i dag både EISA buss og PCI buss. En ny maskin i dag bør ha noen PCI kortplasser. EISA er en eldre arkitektur med dårligere ytelse enn PCI, men for kort som ikke trenger så høy ytelse (f.eks. modem) kan det fremdeles være billigere å kjøpe EISA kort. I fremtiden vil nok stadig flere kort bare finnes i PCI versjoner, så sats på å ha en/flere PCI kortplasser ledig dersom du regner med å utvide maskinen. (Dersom USB slår gjennom vil det antagelig minke behovet for PCI kort). USB er en helt ny buss, der enhetene kobles på som separate bokser utenfor PC'en. – Man bare plugger første USB-enhet (scanner, printer etc) i en plugg bak på PC'en. Neste USB-enhet plugges så inn i den første. Slik kan man fortsette opp til et ganske stort antall enheter. Foreløpig finnes det ikke så mange enheter for USB, men det skulle ikke forundre meg om vi snart oversvømmes med printere og scannere med USB støtte. Andre typer enheter vil følge senere. En ny maskin i dag vil gjerne ha USB-port som standard. Så snart markedet for USB-enheter begynner å vokse vil det nok også dukke opp kort som kan settes i eldre maskiner for å gi dem USB. Noen ganger treffer man også på betegnelsen ISA. ISA er forløperen til EISA. ISA kort vil kunne brukes i en EISA kortplass.

Disk

En disk på 512 MB skulle holde for en slektsgransker. Men så blir du en

velge til slektsforskning?

vakker dag varm i trøyen på internett og begynner å hente ned data og hjelpeverktøy. Du får deg scanner og begynner å legge inn bilder av familien. Så begynner andre i familien å legge inn noen spill (for du skal jo ikke bruke den til spill selv, ikke sant?) og plutselig var ikke en disk på noen GB for stor likevel. I datakretser sies det gjerne at en disk er enten ny eller full. Så om det ser helt overdrevent ut når brosjyren lister en 3 eller 4 GB disk så lærer du deg nok å fylle den.

Inne i harddisken finnes et sett plater som snurrer med stor hastighet (opp til 7200 omdreininger i minuttet) mens lese/skrivehodene ligger og svever på luftstrømmen bare noen brøkdels millimeter fra diskene. Luften inne i diskene må være ekstremt ren, ellers vil partikler komme mellom hodene og platene og ødelegge hele disken. Disken er derfor grundig forseglet så ikke noe luft skal slippe inn. Et for hardt slag vil kunne få ett eller flere hoder til å slå ned på platene og skrape opp overflaten på diskene. Noe slikt fører gjerne til at deler av disken begynner å feile, og så blir det verre og verre etter hvert som støv fra de oppskrapte platene ødelegger stadig mer. Hvor kraftige støt en disk tåler varierer fra modell til modell. Noen modeller tåler faktisk mer juling når de går enn når er slått av. Så vær forsiktig når du flytter rundt på PC'en din, selv om den er avslått.

Skjermkort og skjerm

De fleste maskiner du ser på tilbud har enten 14" eller 15" skjerm med i prisen. Selv synes jeg en 15" skjerm fort blir alt for liten. Jeg vil anbefale at man spanderer en 17" skjerm i stedet. Prisene på skjermer stiger fort et godt hakk, siden det selges store mengder 15" skjermer,

men ikke så mange 17". Selv foretrekker jeg en 20" skjerm, men med en så stor skjerm begynner kvalitetsforskjeller å bli merkbare, og gode skjermer i den størrelsen koster mye.

Fordelen med en større skjerm er at du får plass til mer informasjon. Eller du kan få samme informasjonsmengde, men med større skrift (letterer å lese). Det er behagelig å kunne se en hel side om gangen i tekstbehandlingsprogrammer, eller å kunne ha to programmer på skjermen samtidig når man skal klippe og lime. Hvis du har planer om å legge inn bilder av slekten vil det også være en fordel å ha litt plass på skjermen ved redigering av bilder.

Skjermkortet bør som et minimum tilby en oppløsning på 1024x768 punkter. Dette holder i massevis på en 15" skjerm, og er nok også på en 17". Men på en 17" kan det være godt om kortet også kan kjøre med 1280x1024 punkter. På større skjermer må du nesten ha 1280x1024 punkter. Dersom du ønsker å bruke maskinen til internett, eller vil bruke bilder/film i forbindelse med slektsforskningen, bør skjermkortet tilby minimum 24 bit farger (ca 17 millioner farger samtidig på skjermen) i den skjermoppløsningen du ønsker å bruke. En del skjermkort kan oppgraderes med mer skjermminne for å øke antall farger. Dersom du ikke umiddelbart ser et behov for å ha mye farger (256 farger holder egentlig langt for å se på de fleste bilder), kan det være greit å forvise seg om at du kan plugge mer minne på skjermkortet senere for å få nok farger til å drive redigering av innskannede bilder.

Lydkort

De aller fleste maskiner i dag inkluderer et eller annet lydkort. Dersom lydkortet er kompatibelt med

SoundBlaster lydkortet vil det virke med de aller fleste spill på markedet. Jeg antar alle nye lydkort på markedet i dag uten videre virker godt under Windows 95, og at de kan brukes til alle typer lydfiler, videofiler, etc, bare du har programvare som kan spille den aktuelle filtypen.

Kabinett

Hva slags kabinett skal maskinen ha? En liten, liggende «pizzaboks», eller et «tårn» som står på høykant?

Selv mener jeg at et kabinett av tårntypen med litt godt med plass er det beste. Det gir plass til å sette inn flere disk, enhet for sikkerhetskopier, etc. Og et tårnkabinett plassert ved siden av skrivebordet tar mindre av arbeidsplassen din enn selv den minste bordmodell. Mange maskiner har i dag innebygd hastighetskontroll på kjøleviften, slik at viften ikke går fortere enn det som til enhver tid er nødvendig. Et tårnkabinett, der kald luft kommer inn nede og stiger opp til toppen samtidig som den varmes opp, vil ofte kunne klare seg med mindre hjelp fra viften, og dermed med mindre støv.

Plassering

En PC bør ikke stå direkte på gulvet, spesielt ikke på et teppegulv. Selv ikke tårnkabinettene. De vil nemlig suge inn mye mer støv enn om man får løftet dem litt opp fra gulvet. En maskin som har tilbrakt 6 måneder på et teppegulv ser vanligvis ikke ut innvendig.

Det finnes i dag mange databord som har en egen hylle for et tårnkabinett slik at maskinen blir hengende nede på siden av skrivebordet. Pass på at du får enkel tilgang til CD-spiller og diskettstasjon, og at maskinen står støtt.

Ergonomi

Er du vant til å bruke PC? I så fall har du gjerne også lært en del om ergonomi, f.eks. på jobben? Dersom du blir sittende mye foran PC'en er det viktig at du får satt den opp slik at du får en korrekt arbeidsstilling. Bl.a. er det viktig at du ikke belaster den armen som du bruker musen med. Pass på at armen henger rett ned langs kroppen, med albuen inntil kroppen. Hvis du blir sittende med albuen løftet ut fra kroppen risikerer du belastningsskader i albue eller skulder. Skaff deg gjerne en musematte med håndleddsstøtte. Denne vil hjelpe mot eventuelle belastningsskader i håndleddet når du beveger musen fra side til side. Noe av det aller viktigste for å unngå belastningsskader er variasjon i arbeidsstilling. Lytt til kroppens signaler, og skift gjerne mellom flere arbeidsstillinger. Om du merker faresignaler (smerter i håndledd, underarm, albue eller skulder) bør du ta en pause til symptomene har gått over (gjerne flere uker). Dersom man ikke tar hensyn til disse signalene ender det gjerne med sykdom som kan gjøre armen relativt ubrukelig i flere uker og måneder.

Det finnes også både tastatur og mus med utforming som forbedrer ergonomien. Bl.a. har jeg prøvd en mus fra et firma som produserer i 5 forskjellige størrelser for høyrehendte og 2 forskjellige størrelser for venstrehendte. Denne musen hadde en litt uvant men mye bedre formgivning. Jeg har dessverre ikke hatt anledning til å prøve den over tid, men det var den første musen jeg har prøvd som var stor nok til min hånd. Mer info finner du på internett: < <http://www.contourdes.com/> >.

Støy kan også være en viktig del av ergonomien. Det er vanskelig å høre støy fra en maskin i et utstillingslokale, så det kan være lurt å

sjekke databladet på maskinen. Husk at 3 decibel økning i støy tilsvarer en dobling av opplevd støy. Se også kapittelet om kabinett.

Sikring mot lynnedslag

Har noen i nærområdet ditt opplevd at lynnedslag har forårsaket skade? Kom i så fall overspenningen inn i huset gjennom strømnettet eller telefonnettet? Noen områder er mer utsatt for nedslag i strøm- eller telefonnettet enn andre. Men uansett kan det lønne seg å være føre var. De fleste nyere hus har allerede overspenningsvern og jordfeilbryter ved hovedinntaket. Disse vil gjøre sitt beste for å forhindre skader på ledningsnett og utstyr i hjemmet ditt. Men du bør kanskje sette inn et ekstra overspenningsvern spesielt beregnet på datautstyr. Datautstyr er nemlig langt mer følsomt enn det disse vernene er beregnet på. Slike overspenningsvern finnes bl.a. som en slags skjøteledning med innebygget filter. Du får også modeller som har inngang/utgang for telefonledning slik at du beskyttes med nedslag i telenettet også. Husk å få en type som passer til telefonlinjen din. Mange overspenningsvern for telefonlinje kan ikke brukes dersom du har ISDN.

Bor du i et område utsatt for nedslag i telenettet kan det være en god idé å bruke eksternt modem i stedet for et innebygd modem slik at sjansen for å få ødelagt selve PC'en er mindre.

Husk også å lese alt som står med liten skrift i forsikringspolisen. Bruk gjerne det at du har beskyttet PC'en som argument for å få nedsett premie. Selv om eventuell skade dekkes av forsikringen, dekker den jo ikke alt arbeidet du får med å anskaffe nytt utstyr, installere programvare og sikkerhetskopiering av data, osv.

Sikkerhetskopiering

Det finnes to slags mennesker. De som har mistet alle dataene sine, og de som kommer til å gjøre det. Det å ta jevnlig sikkerhetskopiering av data er nemlig noe de færreste er flinke nok til å gjøre. I hvert fall ikke før etter den første katastrofen. Harddisken i maskinen lever nemlig ikke evig. En dag sier den takk for seg, og er du riktig uheldig gjør den det uten forvarsel. Eller PC'en kan bli skadet/stjålet. Allerede når du kjøper PC'en, bør du vurdere å kjøpe en eller annen enhet for sikkerhetskopiering. Enten en tapestasjon eller en CD-ROM brenner. Det å ta sikkerhetskopiering på disketter blir nemlig litt for omfattende. Det kan fort bli snakk om hundrevis eller tusenvis av disketter for en full kopi av disken.

Tapestasjonenes fordel er at du kan bruke tapene om igjen. Men det finnes mange forskjellige modeller å velge mellom, med kapasiteter fra 60 MB og oppover til 4-8 GB for 4mm DAT tape og 2-14 GB for 8mm Exabyte. Men tapestasjoner med så høy kapasitet koster mye penger. Og du må ha en tapestasjon som bruker samme type tape for å lese dataene igjen.

Fordelen med å bruke en CD brenner er at nesten alle i dag har en CD leser, så du kan sende kopier av slektsdatabasen din rundt til andre. I motsetning til en tape vil en CD ikke kunne ødelegges om den kommer i nærheten av et magnetfelt. En CD kan ta ca 600 MB med data, så for en full sikkerhetskopiering av en stor og velfylt disk må du kanskje bruke flere CD'er. Men du trenger ikke ta kopi av alt hver gang. Vær bare sikker på at om noe går galt så har du det du trenger for å få dataene på plass igjen. CD'er til «hjemmebrenning» koster ikke mer enn 15-20 kroner pr stykk hvis man kjøper i større

kvanta (gå gjerne sammen med noen andre). Husk å sjekke CD'en etter brenning. Det hender av og til at en nybrent CD ikke lar seg lese. Da er det bare å kaste den og prøve igjen.

Maskinforslag

Her er 3 forslag til maskinoppsett som bør virke bra for slektsforskning. Eldre maskiner kan også virke bra dersom de kan utvides med nok minne, et godt skjermkort, osv. Men det lønner seg ikke å bruke så mye penger på en gammel maskin med dagens prisnivå på nye maskiner. Skal du kjøpe ny disk, CD-spiller, skjermkort, modem og skjerm til en gammel maskin blir det fort like dyrt som å kjøpe en ny rimelig modell.

Husk også at prisen stiger uforholdsmessig fort for maskinene som har de aller siste og raskeste prosessorene. Innen du virkelig har bruk for den kraftigste prosessoren, har det gjerne kommet enda kraftigere modeller, med tilsvarende prisfall på det som var råskinnen da du kjøpte maskin.

Økonomimodell

- 133 MHz Pentium prosessor (eller raskere)
- 32 MB RAM
- Windows 95
- Modem eller innebygd modemkort for internett-tilgang
- Minst en ledig PCI kortplass
- Gjerne en USB buss
- Minimum 15" skjerm
- Skjermkort som i hvert fall håndterer 1024x768 punkter med 256 farger
- En rimelig blekkskriver eller laserskriver
- Minst 8x CD-ROM leser
- Minst 512 MB harddisk

For billedbehandling

- 133 MHz Pentium prosessor med MMX (eller raskere)
- 32 MB RAM
- Windows 95
- Modem eller innebygd modemkort for internett-tilgang
- Minst en ledig PCI kortplass
- USB buss
- 15" eller 17" skjerm
- Skjermkort som håndterer 1024x768 punkter med minst 17 millioner farger. Færre farger ved 1280x1024 er akseptabelt.
- Blekkskriver med mulighet for fotopatron i tillegg til vanlig fargepatron.
- Scanner (enten koblet til USB-buss, SCSI-buss eller med eget kort). Her kan det hende du får bruk for den ledige PCI kortplassen.
- Minst 8x CD-ROM leser
- Lydkort/multimediapakke
- Minst 2 GB harddisk

Full pakke

- 200 MHz Pentium prosessor med MMX (eller raskere)

- 32 MB RAM
- Windows 95
- Modem eller ISDN-kort
- Ledige PCI kortplasser
- USB buss
- 17" eller større skjerm (selv foretrekker jeg å jobbe med 20" skjerm)
- Skjermkort som håndterer 1280x1024 punkter med minst 17 millioner farger.
- Blekkskriver med mulighet for fotopatron i tillegg til vanlig fargepatron.
- Scanner (enten koblet til USB-buss, SCSI-buss eller med eget kort). Her kan det hende du får bruk for den ledige PCI kortplassen.
- Minst 12x CD-ROM leser
- Lydkort/multimediapakke
- Minst 3 GB harddisk

Sikkerhetskopi

- Enten tapestasjon eller CD-ROM brenner bør kjøpes sammen med maskinen

Ordliste

Apple Produsent av datamaskiner som av mange ansees som lettere å ta i bruk enn en vanlig PC. Dessverre har ikke Apple visst å ta vare på sine fordeler. Apple har en sterk posisjon i grafisk industri, men er ikke mye å se ellers. Anbefales bare for dem som ellers jobber i et Apple-miljø.

Bit Den minste enheten i dataverdenen. En bit kan ha en av to verdier, 0 eller 1. Alt datautstyr jobber egentlig i et totall-system, mens vi mennesker er vant til å jobbe i et titall-system. Derfor er f.eks. betegnelsen kilo i dataverdenen lik 210 som tilsvarer 1024 i stedet for 1000 slik vi er vant til. Du vil vanligvis bare komme bort i bit i forbindelse med overføringshastighet over nettverk, modem, etc. F.eks. kan ISDN overføre 64 Kb/sekund på hver B-kanal. I forkortelser som Kb, Mb, etc skal normalt bit forkortes med liten b, mens byte forkortes med stor B. Dette synes det dessverre mot.

Buss

Kommunikasjonskanal som brukes for å sende data mellom forskjellige enheter i datamaskinen.

Byte En mye brukt enhet innen databehandling. 1 byte tilsvarer 8 bit, og kan lagre verdier fra 0 til 255. Siden de fleste datasystemer fremdeles bruker tegnsett der hvert tegn tilsvarer en byte kan man grovt sett si at en byte tilsvarer ett tegn (en bokstav, et tall, etc). I forkortelser som Kb, Mb, etc skal normalt bit forkortes med liten b, mens byte forkortes med stor B. Dette synes det dessverre mot.

CD-ROM Enhet som kan brukes for å lese informasjon på CD-plater. CD står for Compact Disk, ROM står for Read Only Memory. En CD kan inneholde opp til 600 MB med informasjon. En CD-ROM enhet kan også brukes for å spille vanlige musikk-

CD'er mens du jobber. Til databruk selges CD-ROM stasjoner med forskjellige hastigheter. En 2x CD-ROM stasjon kan lese fra CD-platen med dobbelt så høy hastighet som en førstegenerasjons spiller. En 24x kan lese med opp til 24 ganger så høy hastighet. En CD kan inneholde mer enn 600 MB med data.

Disk En disk er en plate som maskinen bruker til å lagre informasjon. På norsk bruker man gjerne ordet platelager, selv om norske betegnelser ikke helt har slått igjennom. Se harddisk og diskett.

Diskett En liten plate som kan flyttes fra maskin til maskin. De gamle diskettene (8" eller 5 1/2") var innkapslet i et bøyd omslag, og ble derfor gjerne kalt «floppy disks». De nyere 3 1/2" ligger i et stivt plasthus. Disketter brukes for å utveksle data fra maskin til maskin. En typisk diskett i dag kan inneholde 1.44 MB data.

EISA Extended ISA. En buss som tidligere hadde samme posisjon som PCI har i dag, og som USB muligens får i morgen. EISA kortplasser lar deg sette inn kort som utvider maskinens funksjonalitet.

Firmware Betegnelse på det som havner i grenseland mellom hardware og software. Man kan gjerne si at dette er programvare som ligger innbakt i hardware, og ikke på disken din. F.eks. ligger det firmware i cd-spillere som styrer dennes oppførsel. For en del enheter kan man oppdatere firmware ved å følge spesielle anvisninger fra leverandøren.

Floppy disk Se diskett.

GB GB er en forkortelse for gigabyte. 1 GB tilsvarer 1024 MB (megabyte).

Harddisk En harddisk (eller fast platelager på norsk) er en slags «boks» inne i maskinen din som inneholder

et sett med plater som maskinen bruker for å lagre dataene dine. Disken kobles vanligvis til maskinen gjennom et IDE eller SCSI grensesnitt.

Hardware Betegnelse på alt ved datamaskinen som du fysisk kan ta på. Dvs selve maskinen, tastaturet, musen, skjermen, kort som står inni maskinen, etc. Se også software og firmware.

Internett Internett er et stort, internasjonalt nettverk av datamaskiner. Internett er på mange måter et anarki. Det finnes ingen øverste instans som har global kontroll over hele nettet. De tjenestene som tilbys over internett kan deles i tre kategorier: Elektronisk post, nyhetsgrupper og world wide web.

IDE Et grensesnitt som brukes for å koble til harddisker, CD-spillere og tapestasjoner i en PC. På hvert IDE grensesnitt kan man koble to enheter. Dagens PC'er har ofte ett eller to IDE grensesnitt innebygd.

ISA Den bussen som fantes i de originale PC'ene. ISA kort skal normalt kunne brukes i en EISA kortplass.

ISDN ISDN er en forkortelse for Integrated Services Digital Network. En ISDN-linje er en digital telefonlinje som gir deg mulighet for mye raskere datasamband bl.a. mot internett. Du kan gjerne si at hovedforskjellen på analog telefonlinje og ISDN-linje er at ISDN-linjen egentlig er en datalinje. All tale som går over ISDN når du snakker i en ISDN-telefon omgjøres til digitale signaler, mens datautstyr kan «prate» over ISDN uten at det må gjøres noe med datastrømmen. Altså stikk motsatt av en analog telefonlinje (se modem). Et ISDN-abonnement til hjemmebruk gir mulighet for 2 datakanaler som hver kan overføre 64Kb/sekund. Du kan bruke begge to samtidig, og oppnå en hastighet for dataoverføring på 128Kb/sekund.

KB KB er en forkortelse for kilobyte. 1 KB tilsvarer 1024 byte. Se byte.

Kb Kb er en forkortelse for kilobit. 1 Kb tilsvarer 1024 bit. Se bit.

Klokkefrekvens Hver gang prosessoren mottar en puls fra klokken gjør den et stykke arbeid. Klokkefrekvensen angis i MHz. Se MHz og prosessor.

Mac Se Apple.

MacIntosh Se Apple.

MB MB er en forkortelse for megabyte. 1 MB tilsvarer 1024 KB (kilobyte). Se byte.

Mb Mb er en forkortelse for megabit. 1 Mb tilsvarer 1024 Kb (kilobit). Se bit.

MHz MHz står for megahertz. I forbindelse med prosessorhastighet angir denne betegnelsen hvor mange klokkepulser prosessoren får hvert sekund (klokkefrekvens).

MMX MultiMedia eXtensions. En utvidelse av instruksjonssettet i Pentium-prosessorerne som gjør dem mer effektive når du kjører såkalte multimedia-applikasjoner. Applikasjonen må være i stand til å utnytte MMX for at du skal få glede av det.

Modem Modem er egentlig et ord satt sammen av «modulator-demodulator». Et modem oversetter datamaskinens digitale signaler til pipe-toner slik at datamaskiner kan «prate sammen» over en vanlig telefonlinje. Dersom du ikke har en ISDN-linje må du bruke et modem for å koble deg til internett.

Multimedia Multimedia er et samlebegrep som brukes om presentasjoner som bruker kombinasjoner av tekst, bilde, lyd og film. Dessverre har det gått inflasjon i begrepet den

siste tiden. Når en produsent av skrivere påstår at den siste modellen er en multimedia skriver synes jeg det har gått for langt. En skriver kan skrive ut både bilder og tekst, men den blir nokså hjelpeløs for lyd og film.... Jeg kan ikke se hva som skiller en multimedia printer fra andre printere. En såkalt multimedia PC angir at PC'en kommer med lyd-kort og høyttalere, samt at den har nødvendig programvare for avspilling av lyd og videofiler.

Mus En mus er den pekeredskapen som du bruker for å peke og klikke på objekter på skjermen. Den finnes i mange forskjellige utforminger og forskjellig antall knapper.

Operativsystem Et operativsystem er det første programmet maskinen leser inn og starter når den startes opp. Operativsystemet er ansvarlig for å starte/stoppe de programmene du vil kjøre, samt å passe på at de ikke trækker hverandre på tærne.

PC PC står for Personal Computer. Jeg har sett forsøk på å bruke oversettelsen PD (Personlig Datamaskin), men det har aldri slått an. Noen bruker PC for å referere til alle datamaskiner for hjemmebruk, men den klart vanligste betydningen er at PC betyr en datamaskin som er kompatibel med IBM's originale PC. Denne tolkningen av PC utelukker f.eks. Apple's maskiner.

PCI En nyere buss enn EISA. PCI kortplasser lar deg sette inn PCI kort for å utvide maskinens funksjonalitet og ytelse. PCI-bussen tilbyr bedre ytelse enn EISA.

Programvare Se software.

Prosesor Prosessoren er den brikken i maskinen som «gjør jobben». Det er denne brikken som styrer alt som foregår, og som foretar alle beregninger. Prosessoren styres av en «klokke» (Se klokkefrekvens).

Dersom man sammenligner to prosessorer som gjør samme arbeidsmengde for hver klokkepuls vil klokkefrekvensen være en god indikasjon på hastighetsforskjellen mellom prosessorerne. Men så snart man sammenligner forskjellige prosessorer, må man se helt bort fra klokkefrekvensen når man skal avgjøre hvilken som er raskest.

RAM Random Access Memory – Dette er maskinens hovedminne der den legger programvare og data mens programmene kjøres.

Scanner En scanner brukes for å digitalisere bilder og overføre dem til datamaskinen. De fleste scannere ligner på kopimaskiner. Du legger originalen på en glassplate, legger lokk over, og trykker på en knapp på skjermen. Det finnes også scannere som drar papiret gjennom slik som de fleste fax-maskiner. Til enkelte scannere kan man få utstyr for å scanne direkte fra 35mm film som ekstra utstyr. Da slipper man de feil som gjerne oppstår under kopiering fra film til papirbilder.

SCSI Small Computer Systems Interconnect – En buss som brukes i kraftige PC'er og arbeidsstasjoner for å koble på disk, tapestasjoner, scannere o.l.

Software Software kalles på norsk programvare. Betegnelsen omfatter både de programmene du bruker og selve operativsystemet på maskinen.

USB Universal Serial Bus. En buss som er nokså ny. Her kan utstyr kobles til PC'en din uten at du må åpne maskinen for å sette inn nye kort. USB-enhetene kobles bare sammen i en kjede med spesielle kabler.

Etterlysninger

Etterlysning 12/98, etterkommere i Norge etter Iver Hansen Wolf

Foged Iver Hansen Wolf, f. ca. 1635 i Nakskov Dk. D. 1690 i Ervik, Trondenes. Han var sønn av Hans Jacobsen Wolf fra Nakskov i Danmark, og hans farforeldre var Jacob Jacobsen og Marine Iversdr. (Jacob's 2. ekteskap). (hun av norsk slekt)

Iver kom til Trondenes v/Harstad som fogd ca. 1674. Han var gift med Maren Povelsdr. F. 1630 i Haderslev, Danmark. Iver og Maren hadde 5 barn:

1. Hans Iversen Wolf, f. 1664 ? Gift 1.g. Karen Christensdr. Mathisen (Trane). Gift 2.g. Karen Povelsdr. Egede.
2. Else Marie Iversdr. Wolf, gift med fogd i Lofoten og Vesterålen Fredrik Adrian Bremer.
3. Anne Iversdr. Wolf, f. 1662 d. 1722, gift m. prost og sogneprest i Trondenes Peder Jensen Hind.
4. Karen Iversdr. Wolf, gift m. resid. pastor i Hamarøy Jens Schjeldrup (d. 1706)
5. Paul Iversen Wolf, f. ca. 1666/8. Kontorist hos svogeren fogd Bremer i Ervik i 1774.

Hver av disse hadde sikkert barn, og hvem kjenner etterkommerne til disse ? Wolf – navnet ble her i Norge senere endret til Wulff.

Etterlysning 13/98, etterkommere i Norge etter Jens Pedersen Hind

Peder Jensen Hind's foreldre var Jens Pedersen Hind og Kirsten Nyrop, begge fra Danmark, men opprinnelsen er ukjent. De hadde flg. barn:

1. Peder Jensen Hind, f. 1661, d. 1720, g. 2.m. Anne Iversdr. Wolf. Prest i Trondenes.
2. Anne Jensdr. Hind, g.m. Peder Nilsen Maursund, prest til Mefjord i Senjen
3. Kirsten Jensdr. Hind, g.m. Povel Hansen Egede, f. 1648, d. 1705. Sorenskriver over Senjen. Deres barn bl.a. Hans Egede, Grønlands Apostel. 1686 – 1758, G. l.g. Gjertrud Rasch d. 1707. 2.g. gift Mette Trane

Peder Jensen Hind og Anne Iversdr. Wolf er mine stamforeldre, og deres barn i rett linje hva angår min slekt er:

1. Peder Krogh Hind, sogneprest til Hemnes, f. 1756 på Trondenes g.m. Maren Jørgensdr. Brase
2. Sara Marie (Pedersdr.) Hind, 1745-1795, g.m. Benjamin Dass Walnum
3. Anne Marie Dass Walnum. 1776-1866. e.m. Jacob Jacobsen Maas.

Etterkommere av sistnevnte 4 barn har jeg funnet frem til vår tid, og bok en er utgitt, nr. II står for tur. Hvem er etterkommere til de øvrige ?

Jeg vet at Peder Krogh Hind hadde mange barn og igjen mange i de neste generasjoner, og det samme gjelder nok for resten av slekten

Det samme gjelder også øvrige Wolffslekten. (Navnet er etterhvert endret til Wulff i mange familier)

Elsa Jervan Håker
Skolegt. 18 A,
9400 Harstad.
Tfn 770 66071

Etterlysning 14/98, Hurum, Buskerud fylke

Christian Hansen er stamfar til Fæ(e)rgestadslekten (Færgestad nord for Storsand i Hurum i Buskerud fylke).

I følge ikke verifiserte nedtegninger i slekten fikk Christian Hansen kongelig bevilling til å drive fergetransport mellom fergestedet, under gården Slottet og Drøbak datert den 24.03.1847.

I alle kilder jeg har kontrollert og som stemmer med muntlige overleveringer, heter han Christian Hansen, men folketellingen fra Hurum/Strømmen (Svelvik) i 1801 inneholder ingen Christian Hansen som har en alder som passer med opplysninger som kan verifiseres feks.: Gift 27-12-1821, 25 3/4 år gammel eller Død 2-7-1861, 65 år gammel.

Det eneste alternativet er en Ole Christian Hansen døpt 22-10-1797 i Strømmen (Svelvik), men her synes avviket for stort, se over. 25 3/4 eller 65 skulle gitt Mars 1795. Derimot har

Ole Chr. Hansen hatt en bror med samme navn døpt 14.01.1796 og d. 29.05-1796. Foreldrene kan derfor ha sammenblandet fødselsdato og også droppet navnet Ole på et senere tidspunkt for å unngå sammenblanding. Litt søkt, men mulig.

Tre mulige søsken som ofte er brukt som faddere til Christian Hansens barn, er Syver Hansen Bjørnstad, Andrea Hansdr. og Elisabeth Hansdr. Heller ikke disse er å finne i folketellingen 1801 Hurum/Strømmen.

Jeg har heller ikke kunnet finne oversikt over innflyttede for perioden mellom 1801 og datoen for gifte. Oversikt over konfirmerte finnes heller ikke for perioden så langt som jeg har vært i stand til å kontrollere.

Spørsmål 1: Hvor kom han fra, og når og hvor ble han født og hvem var hans foreldre? *Spørsmål 2:* Jeg har også lett etter den kongelige bevilling uten hell. Hvor er den å finne?

Christian Hansens nest eldste barn Andreas giftet seg med Caroline Mathilde Olsdr. 27 år gammel, fra Aker 5-2-1855 i Oslo Domkirke. Muntlige kilder sier hun kom fra Ulvøya og var syerske og venn av Henrik Wergeland. Hennes far het i følge gifte, Ole Christiansen, men den eneste Caroline Mathilde jeg har funnet som kunne passe var fra Malmøya, som er en naboby, døpt 25-3-1827 Oslo Hospital menighet (Gamlebyen kirke). Farens navn her er oppgitt til Ole Christian Jensen.

Så spørsmål 3 blir: Er dette riktig Caroline?

Etterlysning 15/98, Aurskog/Høland i Akershus

Gjertrud Robsahm død 20.09.1739 80 år gammel dvs født ca 1659 og gift med Cornett Hans Olsen Jonstrup, offiser fra Danmark og død i 1704. Stamfar til Robsahm slekten i Norge Lars Robsahm er født i Sverige et år senere enn Gjertrud, men Gjertrud er ikke nevnt i tilgjengelig litteratur i verken Norge eller Sverige. I Aurskog kirke stod i sin tid en silkestandardt med våpen, krone på blått felt med to korslagte sverd og hjelm med fem

tvetungede vimpler, den midterste svart, de øvrige med to blå og to svarte felter, Under våpenet stod «Hans Olufsen Ionstrup, kongelig maist.s bestalter cornet ved det første nationale regimente dragoner i Norge under velbaarne her oberist Folkerson, død ao. 1704».

Spørsmål 1: Var Gjertrud Robsahm Lars sin søster eller kusine eller tante?

Spørsmål 2: Hvordan så denne standardten ut, og var den et familie-våpen eller en militær fane?

Etterlysning 16/98, Tjølling i Vestfold

Lars Hansen Løve gift 26.10.1822, 24 år gammel, med Grethe Johannesdtr. Folketelling 1801 Lars Hansen Et fosterbarn.

Spørsmål: Hvem var Lars Hansen Løve? Var han fosterbarnet Lars Hansen? I så fall hvem var hans foreldre? Eller var han innflyttet mellom 1801 og giftemålet i 1822?

Etterlysning 17/98, Lidköping i Sverige/Rakkestad

Maria Johanna Staalgreen født i Lidköping 16.07.1780 iflg presteattest, kom til Heen i Rakkestad 1820 45 år gammel (? iflg fødsel over 40 år gammel) Hun hadde med seg to barn: Christine Fredriksdtr. 6 1/2 år gammel og Carl Fredrik Svendsen 3 år gammel.

Spørsmål: Hvem var Hr. Staalgreen?

Jeg er takknemlig for all mulig bistand som kan få meg på sporet igjen.

Vennlig hilsen
Kåre Hansen
Statsråd Ihlens vei 107
2010 Strømmen
Tlf. 63 84 16 22
mobil 92 80 07 37

Etterlysning 18/98, Jessheim

Jeg søker opplysning om hvalfanger **Martin Torkildsen**, (Torkilsen?) som etter sigende skal ha oppholdt seg i eller ved Jessheim sommeren 1911. Han mistet livet på fangstfeltet grunnet en ulykke ombord, og ble vel begravet

i bølgene. Det kan ha vært i 1912 eller 1913. Har dessverre ingen flere opplysninger om M.T. Skulle visstnok ha vært forlovet med Kristine Sandelin, Andersdatter eller Elofsson., født 10. 5. 188 1, i Gunnarskog forsamling i Jösse Prosteri, Sverige.

Vennlig hilsen
Aud Pedersen
Finstadvollen 8
1475 Finstadjordet
E-mail adr: Aud Pedersen@lorenskog.mail.telia.com

Etterlysning 19/98, Aksel Torsen/Louis Thompson

Kjenner du til Aksel Toresen, i USA Louis Thompson. (vet ikke om det norske navnet er rett). Hvor kom han fra i Norge? Lever slekt? Han var gift med min mors tante, Sofie Fjeld f 1880 i Kvinesdal. I følge kirkebok fra Tacoma,USA, ble: «Sophie Field 24 år gift 26.04.1905 med Louis Thompson 22 år. Vitner: Laura Slettedahl og John W. Carlsen.»

Hilsen forventningsfull
Else Liv Solli
Gartha, 4810 Eydehavn
Telefon: 37 03 00 92

Etterlysning 20/98. Foreldre til omstreiferslekt

«Maren Olea født 10. feb. døpt 4. mai 1884 i Eiker kirke. Død 13.02.1964. Far: **Peder August Pedersen**, blikkenslager og omstreifer, f. 1861. Mor: pike **Maren Sørine Hansdatter**, omstreifer (tatere) f. 1856. Begges 3. leiermål, (uekte barn).

Faddere: Anne Kathrine Halvorsdtr. Fossen, Olava Hansdatter, Kolberg, Johan Gulbrandsen, Fossen. Arb. Martinius Korneliussen, Kolberg, tjener Lars Berntzen, tjener Lars Edvardsen Hals. Eiker Kirkebok Mini II I. ark 3.

Vi treffer henne igjen på Solum i Skien. Konf. 1899, vaksinert 2-5-1899. Her står morens navn som Maren Sørine Johannesdtr. Solum Kirkebok Mini I II 1898-1909, ark 5/13. Flytter til Kristiania 20-03-1905 med attest fra Solum Kirke.

Hun vokste opp på et barnehjem som heter «Hans Cappelens Minde» ved Klostergrinden. Bestyrer i 1890 Hans Mikkelsen. Det var kun piker der, oftest fra landeveien. Se side 660 i Solums Bygds historie bind 1. De var der til de ble 16 år. Ligger ved Gimsøy Kloster.

Blir skilt ca. 1919. Samboer med Thorgeir Enger f. 06-08-1908. Har en datter Edith M. Johansen f. 16-12-1921. død 16-01-1990. Begravet på Ø. Aker.»

Det er foreldrene jeg søker. Som det fremgår så er de omstreifere. Hvor bør jeg da lete? Har sett på diverse Prestegjeld rundt Eiker, men ikke funnet noen.

Jeg er takknemlig for alle opplysninger, og tips om hvor jeg kan lete.

Med hilsen
Kari W. Dahl
Kjelsåsveien 138c
0491 Oslo
Tlf. 22 22 58 08

Etterlysning 21/98

1. Er det noen av medlemmene i DIS-Norge som gransker på samiske slekter, eller som vet hvordan jeg kan få opplysninger om dette?
2. Ønsker opplysninger om hvordan jeg kan komme i kontakt med finske slektsforskere. Evnt. om det finnes et DIS-Finland. (Red. anm. Du kan prøve *Genealogiska Samfundet i Finland, Leif Mether, Mariegatan 7, FIN-00170 Helsingfors, Finland* eller *Datateknik för Släktforskning R.F., Box 264, FIN-00171 Helsingfors, Finland*)
3. Er det noen medlemmer i DIS-Norge som kan hjelpe meg med dette? Min tippoldefar kom fra stedet Eios v/Bergen. Har ikke funnet dette stedsnavnet selv, så her trenger jeg hjelp.

Med hilsen
Harald Odd Mæland
Stativ 41
5305 Florvåg
tlf. 56 14 05 58

Etterlysning 22/98.

Kom til Värmland fra Norge

I min släktforskning har jeg en ana som enligt husförhörslängden är född i Norge år 1744 och har inflyttat till Värmland i Sverige, där han gifter sig 1769.

Hans namn är Erik Börjesson-Fagerberg och till yrket trumslagare. Tydligt var han soldat i kriget. I bland har han också namnet **Apelqvist** om det eventuellt kan vara soldatnamn. Tyvärr finns det inga anteckningar om varifrån i Norge han kom, men mina äldre släktingar vil göra gällande att han skulle vara prästson. En gissning från min sida är att kanske hans far hette **Börje Fagerberg**.

I Sverige har vi s.k. Herdaminen där samtliga prästsläkter finns upptagna, därför undrar jag om det finns motsvarande i Norge och vad de i så fall heter.

Finns det kanske något register över utflyttade personer till Sverige?

Jag skulle vara mycket tacksam om ni kunde ge mig något tips om var jag skulle kunna söka denna person och om ni kanske ville införa detta mitt brev i er Disgen-tidning

Med vänlig hälsning
Wera Lewén
Vetterstorgsgatan 24
S-724 62 Västerås
Sverige

Etterlysning 23/98.

Nes på Hedmark

Børre Hansen Mengsholeie född 1844 Nes på Hedmark, närmare bestämt Mengshol. G.m. Marie Larsdatter. De hadde en datter, Lina, född 2. nov. 1873 på Mengsholeie. Gift med Arne Bergersen fra Etnedal. Kan noen gi meg opplysninger om Børre og hans familie, eller hvor jeg eventuelt kan finne opplysninger om denne familien og deres foreldre?

Kjetil Bakke
Åsv. 30
9250 Bardu

Etterlysning 24/98. Overhalden

John Lennart Dahl f. 1894 i Overhalden i følge folketellingen for Hadsel 1900, er min farfar, og jeg søker hans forfedre. Hans far het Theodor og var visstnok fra Snåsen og hans mor Hanna Lorentsdatter fra Værdalsøren. Jeg har søkt og søkt, men har dessverre ikke hatt noe hell med meg.

De flyttet til Hadsel, Melbu, og er registrert i folketellingen for Hadsel 1900. Da hadde de tre barn.

Jeg har fått høre at navnet Sørager skal være et familienavn, men jeg har ikke klart å lokalisere det.

Er det noen som kan hjelpe meg er det flott.

Etterlysning 25/98. Ålesund

Jeg søker etter Fyrbøter **Halvdan Øvre** f. 1896 Aalesund som fikk en sønn **Håkon Johan Kaspersen** f. 1917 Bodø, med Blanca Nilsen, f. 1894, Bodø. Om det var ekteskap mellom disse to som for øvrig er mine oldeforeldre er jeg usikker på.

Er det noen som kan hjelpe meg med Halvdan Øvre og hans forfedre er det flott.

Heidi D. Eidissen
9426 Bjarkøy
Tlf. 77 09 03 73

Etterlysning 26/98. Meløy

Kan dere være så snill og gi meg opplysning om en mann som het **Jakob Kristian Martin Pedersen**, født 17. juni 1895? Faren het Peder Markussen født 1868 og moren het Sofie Jakobsen, født 1868. Hun var søster av Ighart Jakobsen Stavnes i Meløy kommune. Han reiste ut og ingen vet mer om ham siden de sist hørte om han i 1910.

Kurt Stavnes
8150 Ørnes (ikke medlem)

Etterlysning 27/98. Vik i Sogn

Kan nokon hjelpe meg med opplysninger om oberst **N. J. Gregersen** som tenestgjorde i Vik i Sogn 1894-1898?

Gregersen har skrive fleire bøker og har fleire skildringer frå tidi i Vik. Desse er det meiningi å trykkja i eit lokalhistorisk tidsskrift.

I den samnheng vil eg gjerna komma i kontakt med etterkommarar etter N.J. Gregersen og av dei få opplysningar og foto av denne Gregersen.

Etterlysning 28/98.

Slekta Barolomei - Wulf

Eg er interessert i å vita om nokon kjenner til slektene **Bartolomei** og **Wulf**. Kvar kom dei frå og av kva grunnar kom dei til Noreg?

I Bygdabok for Vik i Sogn står det fylgjande: «I 1740-åra kom det to framande menn til Vik og busette seg på Vikøyri. Den eine hadde Bartolomei og den andre Bartolomei Wulf til etternamn. Kvar dei kom ifrå, er det ikke funne noko om i kyrkjebøker eller andre skrifter frå Vik. Det er tale om at det i si tid hadde vandra ut folk med same etternamn frå Frankrike, under dei forfylgjingane som Ludvig 14. sette inn mot hugenottane. Store flokkar vart vel mottekne i Brandenburg i Tyskland. (...) Det kan vera at desse Bartolomei-folka kom til Noreg frå Tyskland.»

Kan nokon hjelpe, ta kontakt med

Arne Inge Sæbø
Vik Lokalhistoriske Arkiv
5860 Vik i Sogn
Tlf. 57 69 59 61, fax: 57 69 58 00
e-post: viklok@vestdata.no
(ikke medlem)

Etterlysning 29/98. Eiker

Kan De hjelpe meg med å oppspore eventuelle etterkommere etter: **Olav O. Sørugaarden**, født 12. juli 1882 på Eiker? Døpt 27. juli s.å. Foreldre: Gårdbruker Ole Olsen Sørugaarden, født 27/1 eller 5/1-1850 eller 1851. Hustru: Bergith Nilsdatter, født 12/10-1864. Om de hadde flere barn vites ikke.

Foreldrene var født i Sauherad. De giftet seg i 1881. I 1882 kjøpte de gården Nesthorne på Eiker. Den solgte de

igjen etter kort tid. Dette kan dokumenteres.

I et skriv, forfattet av Nils Olsen Tveiten, far til Bergith, altså svigerfar til Ole, står følgende. Sitat:

«Våren 1884 flyttede Ole Sørngaarden og Familie til og bosatte seg i nærheten av byen Skien, der de fremdeles bor. De har helsen og lever godt» sitat slutt. Dette er skrevet i 1888.

Nærmere stedsangivelse har jeg ikke.

Olav O. Sørngaarden
Rute 20/19
3670 Notodden.
(ikke medlem)

Etterlysning 30/98. Pibervigen, Kristiania

Jeg søker opplysninger som kan dokumentere eller sannsynliggjøre etterkommere etter **Hans Rikvoldsen** (1672 – 1759).

Hans Rikvoldsen ble døpt i Pipervigen ved Kristiania 16.11.1673 som sønn av Richvold Mogensen og Karen Hansdatter. Han døde på Østre i Asker, Akershus som enkemann den 19. september 1759, 87 år (kilde: kirkebok for Asker). Jeg har ikke sikker dokumentasjon, men antar at han hadde følgende barn:

Karen (1705 – 1779), Maren (1710 – 1791) og Rikvold (1712 – 1739).

Karen var gift med Tore Willemssen Hanevold i Asker. I 1731 omtales Haneval som dragonkvarter. Som dragon dengang nevnes Lars Eskildsen, 28 år, gift og bruker av gård, se Vøien.

Maren var gift med Lars Eskildsen, født på Stokker i Røyken og senere bosatt på Vøien i Asker, hvor han døde. Rikvold døde på Østre 3. januar 1739, 27 år (kirkebok for Asker).

Jeg har ikke registrert en sikker sammenheng mellom Hans Rikvoldsen og de nevnte barna. Jeg har ikke funnet skifte etter ham.

Hans Rikvoldsen ble ifølge Halvard Torgersen's bok «Asker» den første selvstendige bonde på Østern, G.nr. 71 i Asker, etter leilendingstiden. Han var antagelig fra nabogården Gjellum og eide i 1710 1 skpd 4 lpd salt og 4 skinn

i Østre, altså hele gården utenom kirkegodset. I 1717 og 1718 var han kirkeverge og hadde gården i mange år, inn-til han solgte den i 1752 og 1755 til Ole Ellefsen, Åby.

Ifølge Asker kirkebok døde enkekmannen Hans Richvoldsen, Østre den 19. september 1759, 87 år. I Torgersen's bok blir det under gården Løkenes nevnt at Hans Riekvoldsen Yggeset var gift med Lisbeth, datter av Ole Ellefsen Løkenes og Mari Helgesdatter Sem. Lisbeth hadde en halvbror, Erik, som forpaktet Gjellum i Asker i 1714. Gjellum eides da av Richvold Mogensen, som døde på Gjellum 2. mars 1729.

Grunnen til at jeg forbinder Maren Hansdatter med Hans Rikvoldsen er bruk av et relativt sjeldent navn: Den 21. mai 1739 døpes Lars Wøien's barn Richvold. Mor Mari Hansdatter. Faddere: Kari Ascher, Marthe Ascher, Tore Hanevold, Jørgen Koja og Halvor Wøien. Det er mulig at Mari dører sin sønn etter sin bror, som døde nesten fem måneder tidligere.

Ifølge «Asker» forsøkte Richvold Hansen i 1736 å ta G.nr. 78, Gjellum på odel. Det samme forsøkte Karen Hansdatter Haneval i 1741. Det tyder på at Richvold og Karen var søsken. At Karen Hansdatter Haneval kan være søster av Maren Hansdatter synes rimelig på bakgrunn av at en Kari Haneval står oppført som fadder for Michel Larsen Hovers barn Lars i desember 1749. (Michel Larsen Vøien eide og var bosatt på Hauger da han døpte sin sønn Lars. Michel Larsen er sønn av Maren Hansdatter, og det er rimelig at han velger sin mors søster som fadder.

Tredje søndag etter påske 1734 ble Tore Hanevold's sønn Tolof døpt. Moren til barnet oppgis å være Kari Hansdatter. Fadderne var Engeløv Bleger, Kersti Berg, Hans og Lars Asker, Jørgen Hanevold, Lars Vøien, Ole Berg og Kersti Løgenes.

Tore Willumsen Hanevold og Kari Hansdatter hadde følgende barn: Mari, født ca 1728, Marthe, født ca 1731 og Tollef, født 1734.

Tore Willemssen Hanevold ble begravet i Asker 7. mai 1740, 39 år.

Enken Kari Hansdatter Hanevold

ble begravet i Asker 8. desember 1779, 74 3/4 år.

Hans Askers datter født 26. januar 1740 døpt Lisbet. Fadderne var Lisbet Østre, Kari Haneval, Lars Vøien, Mattis Hochstad og Erik Willemssen.

Hilsen,
Steinar Torp
Munkerudveien 15 A
1163 Oslo
Tlf: 22 29 53 97
mail: steinar.torp@os.telia.no

Etterlysning 31/98. Norderhov, Drammen, Skoger

Jeg har invitert mine amerikanske søskenbarn til et slektsstevne nå til sommeren. I forbindelse med det, leter jeg etter adresser til våre forfedrene, slik at vi kan besøke stedene, og kunne gjerne få kontakt med norske etterkommere til våre felles forfedre.

En oldefar, **Christian Andersen**, f. 1838 i Norderhov, var konfirmert i Norderhov kirke i 1852. Det neste jeg vet om ham er at han giftet seg i Bragernes (Drammen) kirke i 1864 med Maren Andersdatter., f. 1840 i Bragernes. Der står det at han var styremann. Jeg kan tenke meg at han dro til Drammen straks etter konfirmasjon og ble matros. Vi vet at han eiet en båt, og at en dag imellom 1882 og 1889 dro båten ut og kom aldri tilbake. Maren satt igjen med flere mindreårige barn.

Christian hadde minst to eldre søstre, Inger, f. 1825 og Anne Maria, f. 1833. Deres foreldre het Anders Gulliksen, f.1800 i Hole og Kari Andersdtr., f.1801 i Norderhov. Jeg har fått kontakt med en etterkommer av dem.

Marens mor het Ingeborg Christophersen, f. ca. 1803 på Kongsberg. (Slik står det i kirkeboken under Ægtevide, men jeg ser ikke tegn til det i Folketellingen fra 1801, døpte eller konfirmerte i Kongsberg kirke, så kanskje det ikke er sant.) Marens far het Anders Andersen, f. 1809 på Lier. Maren hadde en søster Helene, f. 1838 på Bragernes og gift med Carl Nielsen, og en foster søster Caroline, f. 1860 på Eker.

Christian og Maren oppdro barna på Tangen i Drammen. Deres barn var Thora, f. 1865, gift med Brostigen og bodde på Gjethus, Anne Marie, f. 1867, gift med Carl Hansen som ble redaktør av en avis på Gjøvik, Carl Andreas – min morfar – f. 1868, gift med Rachel Trogstad og emigrerte til USA, Christiana, f. 1870, gift to ganger men hadde ingen barn, Alette, f. 1872, gift med Hans Hauge, Maren, f. 1874, gift med Gustav Nielsen, Fredrik, f. 1875, som forlot kone og en sønn og dro til USA, og Otto Wilhelm, f. 1877 og døde i 1882. Jeg lurar på hva som skjedde med etterkommere til Thoras, Anne Maries, Alettes og Fredriks barn. Har kontakt med etterkommere til Carls og Marens barn.

Det er morfars side av familien. Så er det mormors side av familien:

Hans Pettersen Trogstad, f. 1838 i Sande og Regina Evensen, f. 1847 på Strømsø (Drammen) giftet seg i Strømsø kirke i 1865. Hans' foreldre var Petter Valqvartsen fra Seljor og Pernille Johnsdtr./Johansdtr. (vanskelig å lese det i kirkeboken) fra Sande, muligens Egeberg gård/Lærumsejet. Hans stemor het Christine Madsdtr. fra Lier. Petter kjøpte Trogstad gård i ca. 1850 og Christine og han fikk fire barn sammen – Ingeborg, f. 1843, Martin, f. 1847, Olaus, f. 1850 og Julius, f. 1853. Det er mulig at Pernille giftet seg senere og fikk barn. Det ble sagt at Julius flyttet til Oslo.

Familien vet ikke noe om noen av etterkommere til disse.

Regina var yngst av åtte barn til Peder Evensen, f. 1799 på Skoger (Drammen) og Rachel Svendsdtr., f. 1805 på Grønland (Drammen). Peder og Rachel's andre barn var Edvard, f. 1830 og gift med Margrethe Pedersdtr., Søren, f. 1832 og gift med Caroline Larsdtr., Karen f. 1840 og gift med Andreas Deberitz – murmester i Drammen, Even f. 1837 og gift med Adina Jensen Brunsvig, Peder Laurits f. 1839 og gift med Annette ?, Christian f. 1841, Reinhart f. 1844 og gift med Josephine Aas (han var matros – mistet livet i skipsforlis – og hun giftet seg igjen). En i familien fortalte at Søren dro til USA, Even til Kragerø,

Christian til Oslo, og jeg vet at Hans og Regina dro med hele familien til Wisconsin, i USA. Noen ganger brukte de Pedersen/Pedersdtr. som etternavn, andre ganger Evensen.

Jeg hadde litt kontakt med etterkommere til Edvard og Peder Laurits i '60 og '70 årene i Drammen. Jeg vet noe om Regina's mors familie som kom fra Sandsvær. Lurer på om noen kan hjelpe meg med å finne etterkommere av noen av disse.

Hilsen,
Carol Slattum
Smiuvegen 49, 0982 Oslo
tlf.: 22-10-35-33
e-mail: slattum@online.no

Etterlysning 32/98. Tune

I have been researching my family history for about a year and I have the following information. My Grandfather, **Dahl August Melby** was born at Melleby, Thune sogn near Sarpsborg, Norway and he left for America in 1896, (this is a guess) with his parents, **Lauritz Christiansen** (born 1846) and **Karen Andersdatter** (born 1832). I have the information from the Tune gardhistorie by Alf Grondal on the Melleby farm and from some writing in an old Bible going back to 1749. I would like to know about Anna Margareta Cramer (born April 14, 1752) Thune sogn and if she could be the same person as Anna Jacobsdatter that I found in the 1801 census site from the University of Bergen, who was the mother of Nils Kristiansen, who was the father of Kristian Nilsen, my grandfather's grandfather. I understand only a little Norwegian, but I have several friends who I know can translate for me.

I'm submitting this hoping that I will get some help.
Thank you.

Yours truly,
Elaine Melby Ayre
Box 539
Linden, AB, Canada
T0M 2E0

Etterlysning 33/98. Larvik

Jeg søker opplysninger om musketer **Nils Hansen** bosatt i Larvik tidsrommet 1813 til ca. 1850. Fødselsår ukjent, døde mellom 1846 og 1854. Han eide et hus i Fritzøebakken. Ble gift 31-3-1813 i Brunlanes med Helene Nilsdtr Lingum, født 28-3-1793 i Fredriksvern og døde 1835 i Larvik. Ekteparet fikk 8 barn. Tvillingen Isak ble gift med Louise Charlotte f. Pedersen. Som enke drev hun Oplandske Hotel i Larvik.

Hilsen,
Bergfinn Vistnes
Saurdalen
4370 Egersund
E-mail: bvistnes@online.no

Ta kontakt...

DIS-lokallagene

Her finner du en oversikt over alle lokallagene i DIS-Norge. På siste side finner du også en oversikt over planlagte aktiviteter i disse. Har du et lokallag i ditt distrikt, bør du absolutt ta en tur og hilse på mange aktive slektsforskere. Har du ikke lokallag i distriktet? Ta kontakt med noen andre medlemmer (bruk matrikkelen!), og undersøk om det kanskje er interesse og grunnlag for å ha et lag i ditt fylke eller distrikt. DIS-Norge kan bistå med praktiske tips til forberedelse av et møte som kanskje blir starten på et enda bedre tilbud på ditt hjemsted!

DIS-Salten
Postboks 1191
8001 BODØ
Leder: Terje Tetmo
Tlf.: 75 56 02 26
E-post: tetetmo@online.no

DIS-Nord-Tøndelag
Postboks 2078
7701 STEINKJER
Leder: Per Ivar Nicolaisen
Tlf.: 74 16 66 09
E-post: parus@nt.telia.no

DIS-Sør-Trøndelag
Postboks 2820 Elgsæter
7002 TRONDHEIM
Leder: Finn Guttvik
Tlf.: 72 58 18 20
E-post: guttvik@online.no

DIS-Møre og Romsdal
c/o Aud Magnhild Ohnstad Valderhaug
Box 2088, Skarbøvik, 6021 ÅLESUND
Leder: Aud Magnhild Ohnstad
Valderhaug
Tlf.: 70 13 13 38
E-post: aud.valderhaug@mr.telia.no

DIS-Hordaland
Postboks 1255
5001 BERGEN
Leder: Andreas Johannesen
E-post: anjohann@c2i.net

DIS-Haugaland
c/o Hans Gangstø
Udlandsvingen 34
5500 HAUGESUND
Leder: Hans Gangstø
Tlf.: 52 73 52 03
E-post: kenneth@intercom.no

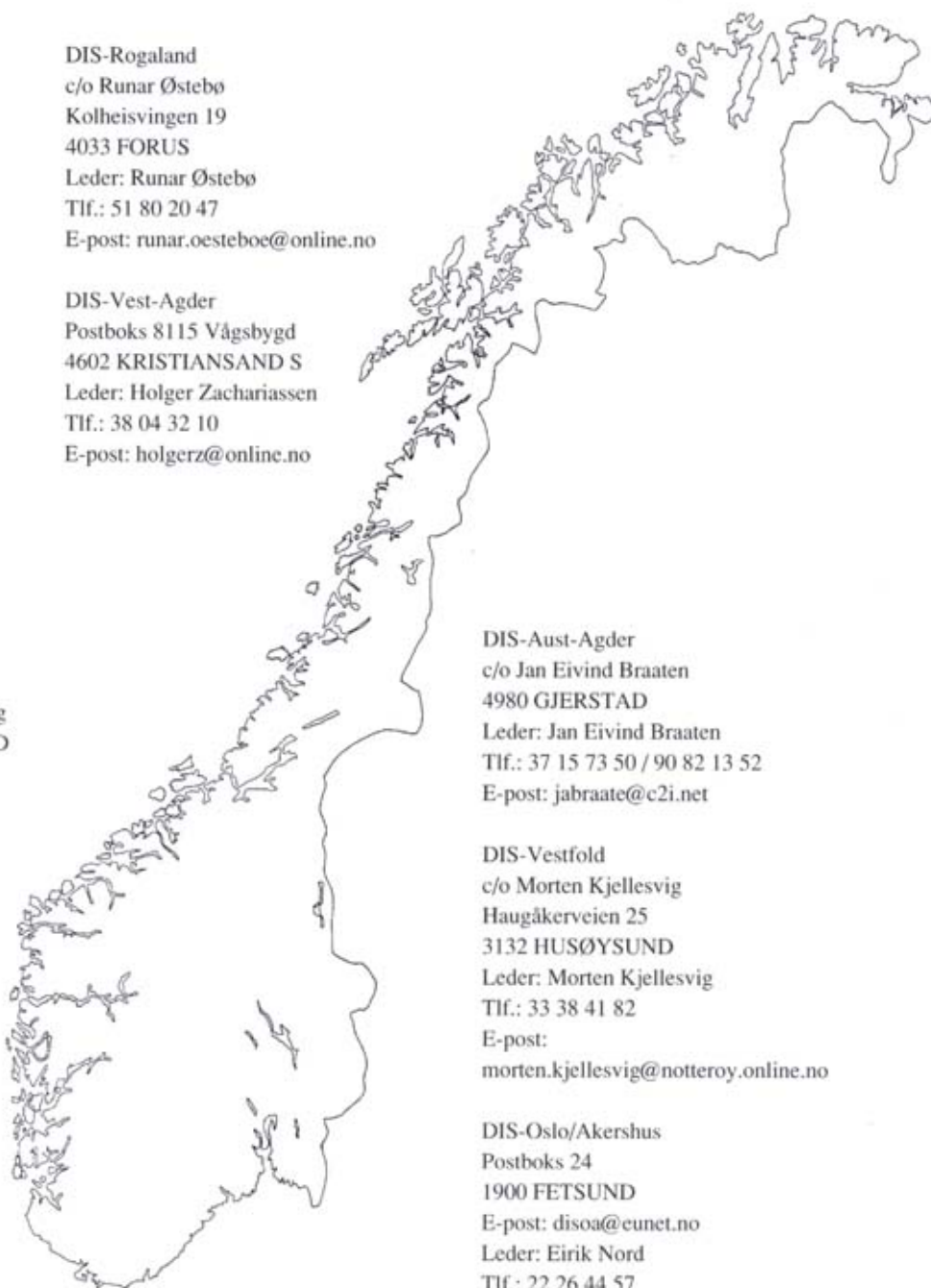
DIS-Rogaland
c/o Runar Østebø
Kolheisvingen 19
4033 FORUS
Leder: Runar Østebø
Tlf.: 51 80 20 47
E-post: runar.oesteboc@online.no

DIS-Vest-Agder
Postboks 8115 Vågsbygd
4602 KRISTIANSAND S
Leder: Holger Zachariassen
Tlf.: 38 04 32 10
E-post: holgerz@online.no

DIS-Aust-Agder
c/o Jan Eivind Braaten
4980 GJERSTAD
Leder: Jan Eivind Braaten
Tlf.: 37 15 73 50 / 90 82 13 52
E-post: jabraate@c2i.net

DIS-Vestfold
c/o Morten Kjellesvig
Haugåkerveien 25
3132 HUSØYSUND
Leder: Morten Kjellesvig
Tlf.: 33 38 41 82
E-post: morten.kjellesvig@notteroy.online.no

DIS-Oslo/Akershus
Postboks 24
1900 FETSUND
E-post: disoa@eunet.no
Leder: Eirik Nord
Tlf.: 22 26 44 57

HAR DU FÅTT STJERNE PÅ ADRESSEETIKETTEN ?

Det er faktisk ikke fordi du har vært flink. Snarere tvert i mot. Det er en liten påminnelse om at du har kontingentrestanse (med mindre du har betalt i løpet av de aller siste ukene). Se etter om du ikke har liggende en giroblankett for betaling av kontingent til DIS-Norge. Vårt gironummer er 0824 0764750.

DIS-arrangementer Norge rundt

Dette er en foreløpig oversikt som vi har fått inn fra lokallagene. Sjekk også på DIS-Norges Internettisider og lokallagenes egne sider for evt. endringer og tillegg. Kommer du langveis fra bør du sjekke med det lokale styret på forhånd for å finne ut om det er endringer i programmet.

JUNI

- **9. Kristiansand.** Statsarkivet i Kristiansand, kl. 19.00. DIS-Vest-Agder arrangerer åpent møte. Tema: Demonstrasjon av TMG
- **10. Oslo.** Riksarkivets kantine, Folke Bernadottes vei 21, Oslo, (T-bane til Sognsvann st.), kl. 18.00. DIS-Oslo/Akershus arrangerer medlemsmøte. Tema: Denne dagen prøver vi å få i stand foredrag om Nordmanns-Forbundet, TMA-databasen og Norsk-amerikansk samling generelt. Foredragsholder: Dina Tølfshy
- **16. Borgund.** Borgundgavlen, DIS-Møre og Romsdal arrangerer medlemsmøte. Tema: Hjemmesider på internett. – To-tre på internett. – Dis-treff. – CD m/telefon nr. og lister over døde i USA. – Kirkebok-komiteen. – Slektsprogram etc.
- **17. Bergen.** Friskesalen, St. Jørgen, Kong Oscars gt. 59., Bergen, kl. 19.00. DIS-Hordaland arrangerer åpent medlemsmøte. Foredragsholder: Tore H. Vigerust. Tema: «Slektsforskningen i Norge i dag. Hvor står den?» Foredragsholderen vil bruke eksempler fra adelslekter i Hordaland. Etter foredraget vil foredragsholderen være tilgjengelig for spørsmål resten av kvelden.
- **19. Bergen.** Friskesalen, St. Jørgen, Kong Oscars gt. 59 kl. 19.00, DIS-Hordaland arrangerer åpent medlemsmøte. Tema: Ikke noe spesielt tema denne gang. Kun sosialt samvær.

SEPTEMBER

- **Medio september.** Sunndalen. DIS-Møre og Romsdal arrangerer medlemsmøte
- **Medio september.** Surnadal. DIS-Møre og Romsdal arrangerer medlemsmøte

- **1. Kristiansand.** Statsarkivet i Kristiansand kl 19.00. DIS-Vest-Agder arrangerer åpent møte. Progr. ikke fastsatt.
- **3. Trondheim.** Rostenhallen, kl. 18.30, DIS-Sør-Trøndelag arrangerer medlemsmøte. Tema: Valg av slektsprogram. Hva legger vi vekt på?
- **10. Oslo.** Riksarkivets kantine, Folke Bernadottes vei 21, Oslo, (T-bane til Sognsvann st.), kl. 18.00. DIS-Oslo-Akershus arrangerer medlemsmøte. Tema ikke bestemt.
- **14. Haugesund.** Havnaberg Eldresenter, kl. 19.00. DIS-Haugaland arrangerer medlemsmøte. Tema: Slektsforum Karmøy orienterer om sitt prosjektarbeide med registrering av kirkebøker på Karmøy.
- **16. Bergen.** Nykirken på Nordnes, Bergen. DIS-Hordaland arrangerer åpent medlemsmøte. Omvisning på Bispegården. (Under Nykirken på Nordnes).
- **19.-20. september.** Statsarkivet, Bergen, Statsarkivet i Bergen har åpent hele helgen. Vi kommer tilbake med nærmere informasjon. Denne helgen har DIS-Hordaland også stand på Landås dagene.
- **20. Trondheim.** Statsarkivet i Trondheim, DIS-Sør-Trøndelag arrangerer besøk i Statsarkivet.
- **21. Kristiansand.** Statsarkivet, Kristiansand kl 19.00. DIS-Aust-Agder arrangerer omvisning på det nye Statsarkivet i Kristiansand ved statsarkivar Kjell Bråstad. Vi får god anledning til spørsmål og kommentarer. Påmelding (p.g.a. buss og bevertning) skjer til styret innen 15.09.98 på tilsendt skjema. Pris og «buss-rute» kommer vi tilbake til.
- **21. Tønsberg.** Lærerhøgskolen, den store datalabben. DIS-Vestfold arrangerer åpent medlemsmøte. Skannerinformasjon samt registreringsmåter i dataprogrammene/gedkomstandard.

OKTOBER

- **Medio oktober.** Molde, DIS-Møre og Romsdal arrangerer medlemsmøte.
- **1. Trondheim.** Rostenhallen, kl. 18.30, DIS-Sør-Trøndelag arrangerer medlemsmøte. Tema: Presentasjon av lokalt historielag.
- **3. og 4. oktober.** Stockholm, Sverige. NordGen 98 Saltsjöbaden
- **6. Kristiansand.** Statsarkivet i Kristiansand, kl. 19.00, DIS-Vest-Agder arrangerer åpent møte. Progr. ikke fastsatt.
- **12. Haugesund.** Havnaberg Eldresenter, kl. 19.00, DIS-Haugaland arrangerer medlemsmøte. Tema: Bruk av Scanner for digital behandling og arkivering av bilder.
- **14. Oslo.** Riksarkivets kantine, Folke Bernadottes vei 21, Oslo, (T-bane til Sognsvann st.), kl. 18.00. DIS-Oslo/Akershus arrangerer medlemsmøte. Tema ikke bestemt.

- **15. Trondheim.** Trondheim folkebibliotek, kl. 18.30, DIS-Sør-Trøndelag arrangerer medlemsmøte. Tema: Vi besøker Trondheim folkebibliotek.
- **19. Arendal.** DIS-Aust-Agder arrangerer medlemsmøte i Baptistkirken, kl 1900. Tema ikke planlagt.
- **20. Tønsberg.** Tønsberg Bibliotek, DIS-Vestfold arrangerer medlemsmøte. Tema: «Finn Dine Forfedre» på Tønsberg bibliotek i samarbeid med Slekthistorielaget.
- **21. Bergen.** Friskesalen, St. Jørgen, Kong Oscars gt. 59 kl. 19.00, DIS-Hordaland arrangerer åpent medlemsmøte. Tema: Jan Oldervoll forteller om Digitalarkivet. Status/fremtidsplaner
- **24. Stavanger.** Sola Kulturhus. DIS-Rogaland planlegger å arrangere «Slektsgranskerdagen i Rogaland».

NOVEMBER

- **5. Trondheim.** Rostenhallen, kl. 18.30, DIS-Sør-Trøndelag arrangerer medlemsmøte. Tema: Om Internett i slektsforskning.
- **9. Haugesund.** Havnaberg Eldresenter, kl. 19.00, DIS-Haugaland arrangerer medlemsmøte. Tema: Birger Lindanger holder foredrag bl.a. om sitt arbeid med bygdebok for Bokn.
- **16. Tønsberg.** Flykafeen. DIS-Vestfold arrangerer medlemsmøte. Tema: Oppdatering på slektsforskerprogrammene samt hvordan tolke en folketelling.
- **16. Arendal.** DIS-Aust-Agder arrangerer medlemsmøte i Baptistkirken kl 1900. Gunnar Aabø viser oss hvordan vi lager multimedia slektsbok med DISGEN 7.0c. (Gunnar Aabø trengte å ta noen forbehold, så vi kommer tilbake til dette.)
- **18. Bergen.** Friskesalen, St. Jørgen, Kong Oscars gt. 59 kl. 19.00, DIS-Hordaland arrangerer åpent medlemsmøte. Foredrag ved konservator Sigrd H.H. Kaland. Tema for møtet kommer senere.

DESEMBER

- **3. Trondheim.** Rostenhallen, kl. 18.30, DIS-Sør-Trøndelag arrangerer medlemsmøte. Tema: Gater og veier i Trondheim.
- **9. Oslo.** Riksarkivets kantine, Folke Bernadottes vei 21, Oslo, (T-bane til Sognsvann st.), kl. 18.00. DIS-Oslo/Akershus arrangerer medlemsmøte. Tema ikke bestemt.
- **10. Tønsberg.** Tønsberg bibliotek. DIS-Vestfold arrangerer juleavslutning m/slektsprat samt foredrag om den gregorianske og julianske kalender.
- **16. Bergen.** Friskesalen, St. Jørgen, Kong Oscars gt., DIS-Hordaland arrangerer åpent medlemsmøte. Julemøte med overraskelser.